

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**Xe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 217.105 van 4 januari 2012  
in de zaak A. 194.122/X-14.416.**

In zake :       de v.z.w. MILIEUFRONT OMER WATTEZ  
die woonplaats kiest te 9700 OUDENAARDE  
Kattestraat 23

tegen :

1. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Paul Aerts  
kantoor houdend te 9000 GENT  
Coupure 5  
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1.               Het beroep, ingesteld op 21 september 2009, strekt tot de nietigverklaring van :
  - a. het besluit van 6 juli 2009 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende goedkeuring van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek” te Brakel van de provincie Oost-Vlaanderen, en
  - b. het besluit van 6 juli 2009 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende goedkeuring van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Overstromingsgebied Zarlarding-Kalsterbeek” te Geraardsbergen van de provincie Oost-Vlaanderen.

## *II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De eerste verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 september 2011.

Staatsraad Johan Bovin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gwijde Vermeire, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Paul Aerts, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en bestuurssecretaris Kaat Van Keymeulen, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

## *III. Feiten*

3.1. Het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen wenst op een planmatige manier de problematiek van de wateroverlast en de overstromingen

aan te pakken, die zich voordoet in het stroomgebied van de Molenbeek tussen Everbeek-Beneden (deelgemeente van Brakel) en Zarlardinge en Goeferdinge (deelgemeenten van Geraardsbergen).

3.2. Eén van de deelgebieden waarvoor te dien einde een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgemaakt ligt aan de Terkleppebeek (bovenloop van de Molenbeek) stroomopwaarts ten opzichte van Everbeek-Beneden.

Middels een provinciaal RUP wordt beoogd om een terrein van iets groter dan 6 hectare dat volgens het gewestplan Oudenaarde is bestemd tot landschappelijk waardevol agrarisch gebied en agrarisch gebied, te herbestemmen tot zone voor overstromingsgebied en waterberging, met natuurontwikkeling en agrarisch medegebruik (in de vorm van hooi- en/of grasland) als mogelijke nevenbestemmingen. Aan het RUP wordt tevens een onteigeningsplan gekoppeld voor de betreffende gronden.

3.3. Op 29 mei 2008 vindt de plenaire vergadering over het voorontwerp van provinciaal RUP plaats.

Het ontwerp van provinciaal RUP wordt door de provincieraad van Oost-Vlaanderen voorlopig vastgesteld bij besluit van 3 september 2008.

3.4. Tijdens het openbaar onderzoek over het ontwerp-plan worden een aantal bezwaren ingediend, waaronder door de verzoekende partij.

De PROCORO van Oost-Vlaanderen vergadert op 12 februari 2009 over het dossier, en verleent een advies waarbij het bezwaar dat uitgaat van de verzoekende partij niet wordt bijgetreden.

3.5. Bij besluit van 29 april 2009 van de provincieraad van Oost-Vlaanderen wordt het provinciaal RUP “Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek” te Brakel, met inbegrip van het bijbehorend onteigeningsplan, definitief vastgesteld.

3.6. Bij het eerste bestreden besluit van 6 juli 2009 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening wordt het provinciaal RUP “Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek” te Brakel en het onteigeningsplan goedgekeurd.

Dit besluit wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 23 juli 2009.

3.7. Parallel met de procedure tot opmaak van het provinciaal RUP “Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek” te Brakel, wordt door het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen ook een ruimtelijk uitvoeringsplan “Overstromingsgebied Zarlardinge-Kalsterbeek” te Geraardsbergen opgemaakt.

Het plangebied bevindt zich rond de Kalsterbeek ten zuiden van de dorpskern van Zarlardinge, een deelgemeente van Geraardsbergen.

Middels een provinciaal RUP wordt beoogd om een terrein van circa 4,6 hectare dat volgens het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem is bestemd tot landschappelijk waardevol agrarisch gebied te herbestemmen tot overstromingsgebied en waterberging, met natuurontwikkeling en agrarisch medegebruik (in de vorm van hooi- en/of grasland) als mogelijke nevenbestemmingen. Dit provinciaal RUP omvat geen onteigeningsplan.

3.8. De administratieve procedure tot opmaak van dit RUP verloopt gelijktijdig met de procedure voor het provinciaal RUP “Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek” te Brakel, met dien verstande dat de verzoekende partij in het openbaar onderzoek over het provinciaal RUP te Zarlardinge-Geraardsbergen de enige bezwaarindiener is.

3.9. Bij besluit van 29 april 2009 van de provincieraad van Oost-Vlaanderen wordt het provinciaal RUP “Overstromingsgebied Zarlardinge-Kalsterbeek” te Geraardsbergen, definitief vastgesteld.

3.10. Bij het tweede bestreden besluit van 6 juli 2009 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, wordt het

provinciaal RUP “Overstromingsgebied Zarlardinge-Kalsterbeek” te Geraardsbergen, goedgekeurd.

Dit besluit wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 23 juli 2009.

#### *IV. Ontvankelijkheid*

##### *A. Voorwerp van het beroep*

##### *Standpunt van de partijen*

4.1. De eerste verwerende partij werpt op dat het beroep twee onderscheiden en afzonderlijke administratieve rechtshandelingen tot voorwerp heeft, die weliswaar gelijklopend werden vastgesteld, maar een volledig onderscheiden totstandkomingsproces hebben doorlopen. Het gaat over een onderscheiden gebied te Brakel, respectievelijk Geraardsbergen. Overeenkomstig het procedurereglement kan in een vordering tot nietigverklaring slechts één administratieve beslissing per verzoekschrift worden aangevochten. Hieruit volgt dat alleen de vordering gericht tegen het eerste bestreden besluit ontvankelijk is.

4.2. In de memorie van wederantwoord repliceert de verzoekende partij dat het duidelijk is dat de beide besluiten niet alleen wat betreft timing gelijklopend zijn doch ook inhoudelijk “zeer gelijk” zijn, gezien het telkens wachtbekkens betreft die gesitueerd worden op zijlopen van de Molenbeek en die tevens hetzelfde doel hebben.

4.3. In de laatste memorie laat de verzoekende partij nog gelden dat de impact van de aanleg van het ene wachtbekken op het andere betrekking heeft op de uitwisseling van vis- en rondbekpopulaties, dat in beide gevallen een sterke stroming belangrijk is voor volwassen dieren om te migreren en voor de larven om zich te verplaatsen. Beide beken (Terkleppebeek en Molenbeek) vloeien samen in Goeferdinge, waar zij met elkaar worden verbonden en uitwisseling kan plaatsvinden tussen de populaties van diverse soorten, maar op het ogenblik dat

de migratie zou optreden, treden de wachtbekkens in werking, waardoor een essentieel natuurlijk kenmerk, met name de sterke stroming, uitgesloten wordt. Een van de twee beken, de Terkleppebeek, werd aangeduid als habitatrichtlijngebied. De Molenbeek evenwel niet. Dit is allerm minst een bewijs dat de voormelde soorten hier niet voorkomen, of er geen uitwisseling zou zijn tussen de beken van de betreffende soorten. De verzoekende partij voegt aanvullende ecologische en verspreidingsinfo over de beekprik en de rivierdonderpad toe. In het licht van de instandhouding van deze soorten is er volgens de verzoekende partij derhalve een samenhang tussen de beide beeksystemen “en dus tussen (een RUP voor) de aanleg van een wachtbekken op de beide beken”.

### *Beoordeling*

4.4. In het belang van een goede rechtsbedeling dient diegene die een beroep doet op de rechter, voor elke vordering een afzonderlijk geding in te spannen om alzo de rechtstrijd overzichtelijk te houden en een vlotte afwikkeling van de zaak mogelijk te maken.

Meerdere vorderingen kunnen slechts ontvankelijk in één enkel verzoekschrift worden ingesteld indien bij uitzondering de goede rechtsbedeling daardoor wordt bevorderd, meer bepaald indien de vorderingen, wat hun voorwerp of wat hun grondslag betreft, zo nauw samenhangen dat het als waarschijnlijk voorkomt dat vaststellingen gedaan of beslissingen genomen met betrekking tot de ene vordering, een weerslag zullen hebben op de uitkomst van de andere vordering.

Indien meerdere vorderingen die niet samenhangen in één enkel verzoekschrift worden ingesteld, is in beginsel enkel het beroep ingesteld tegen de eerst vermelde bestreden beslissing ontvankelijk.

4.5. Te dezen wordt in eenzelfde verzoekschrift de nietigverklaring gevorderd van twee provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, met name het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Overstromingsgebied Everbeek-Beneden Terkleppebeek” te Brakel van de provincie Oost-Vlaanderen en het provinciaal

ruimtelijk uitvoeringsplan “Overstromingsgebied Zarlarding-Kalsterbeek” te Geraardsbergen van de provincie Oost-Vlaanderen.

Niettegenstaande de beide provinciale uitvoeringsplannen, zoals de verzoekende partij betoogt, hetzelfde oogmerk hebben met mogelijks dezelfde negatieve gevolgen voor de door haar genoemde vissoorten, blijkt niet dat de beide bestreden besluiten dermate met elkaar verknocht zijn in de zin zoals hiervoor uiteengezet, derwijze dat het onderzoek van de ene vordering noodzakelijkerwijze gevolgen heeft op de afwikkeling van het onderzoek van de andere vordering.

De nietigverklaring van de beide bestreden provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen kan derhalve niet in één en hetzelfde verzoekschrift worden gevorderd.

4.6. De exceptie is gegrond. Het beroep is enkel ontvankelijk wat het eerste bestreden besluit betreft.

4.7. Met “het bestreden besluit” wordt hierna enkel het eerste bestreden besluit bedoeld.

### *B. Belang*

#### *Standpunt van de partijen*

4.8. De eerste verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord een gebrek aan belang op in hoofde van de verzoekende partij. In essentie voert zij aan dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij zeer algemeen omschreven is en samenvalt met het algemeen belang, en dat het bestreden besluit geen besluit betreft met een algemene draagwijdte, even algemeen als de statutaire doelstellingen van de verzoekende partij.

4.9. De verzoekende partij repliceert in de memorie van wederantwoord dat “een belangrijk maatschappelijk doel van (haar) erin (bestaat) de meest kwetsbare natuurgebieden zoals de habitatrichtlijngebieden (dit zijn

samen met de vogelrichtlijngebieden de belangrijkste natuurgebieden in Europa) en de VEN-gebieden (dit zijn de waardevolste natuurgebieden in Vlaanderen) te vrijwaren van verdere aantasting en isolement, dat met het bestreden ruimtelijk uitvoeringsplan “de natuurlijke kenmerken van dit habitatrichtlijngebied en VEN-gebied (worden) aangetast (door water op een onnatuurlijke wijze vast te houden en door er een hoge dijkconstructie op te trekken)” waardoor “de waardevolle gebieden (...) meer versnipperd (geraken) en steeds verder ingesloten en afgesloten van andere natuurkernen wat nefast is voor de aanwezige populaties van planten en dieren”.

### *Beoordeling*

4.10. Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die niet haar persoonlijk belang aanvoert, voor de Raad van State optreedt, is vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang, dat zij een collectief belang verdedigt, dat haar maatschappelijk doel door de bestreden handeling kan worden geraakt, en dat ten slotte niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

4.11. Artikel 1, §4 van de statuten van de verzoekende partij bepaalt met betrekking tot haar werkingsgebied wat volgt:

“De werking van de vereniging richt zich vooral op de fusiegemeenten Anzegem, Avelgem, Brakel, Deinze, De Pinte, Gavere, Geraardsbergen, Horebeke, Kluisbergen, Kruishoutem, Lierde, Maarkedal, Nazareth, Oudenaarde, Ronse, Waregem, Wortegem-Petegem, Zingem, Zottegem, Zulte en Zwalm. Zij kan evenwel ook daarbuiten activiteiten ontplooiën indien dit wenselijk is voor de vervulling van het maatschappelijk doel”.

In diezelfde statuten worden de doelstellingen van de verzoekende partij in artikel 2 omschreven als volgt:

“§1. De vereniging heeft tot doel het behoud, de bescherming en verbetering van het menselijk en natuurlijk leefmilieu kaderend in een duurzame ontwikkeling van de samenleving, waarbij voldaan wordt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarbij de behoeften van de volgende generaties in het gedrang komen.

§2. Deze doelstelling omvat

- het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de biodiversiteit, natuur en natuurwaarden;
- het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van open ruimte, landschappen, monumenten, cultureel erfgoed, stedenschoon en dorpsgezichten;
- een verantwoord en efficiënt gebruik van de natuurlijke rijkdommen, ruimte en energiebronnen. Dit impliceert productie- en consumptiepatronen die de beschikbare milieugebruiksruimte en de draagkracht van het ecosysteem respecteren;
- het bereiken van een algemene basismilieukwaliteit voor de milieucompartmenten water, bodem en lucht en het bereiken van een bijzondere milieukwaliteit in specifieke omstandigheden of gebieden;
- het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van het stedelijk leefmilieu en van een leefbare woonomgeving. Dit impliceert het beperken van alle vormen van milieuhinder, waaronder geluidshinder, verkeersoverlast, geurhinder, lichthinder,...;
- het bereiken van een beleid gericht op de bescherming van de gezondheid van de mens;
- het bereiken van een beleid dat berust op o.a. het voorzorgsbeginsel en het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt;
- het bereiken van een beleid dat gestoeld is op een volwaardige participatie van burgers en milieuverenigingen en dat de toegang tot het gerecht voor dezen garandeert;
- het optreden in rechte voor de administratieve en gerechtelijke overheden, teneinde de toepassing van de doelstellingen sub par. 1 op het terrein te situeren binnen het werkgebied van de vereniging te verwezenlijken, onverminderd haar recht tot verhaal tegen administratieve besluiten van zelfs reglementaire aard. Bij deze actie kan zij alle nuttige of noodzakelijke vorderingen stellen, zoals staking en voorkoming van milieuschade, herstel in natura, schadevergoeding, bewarende maatregelen, enz.  
(...)"

4.12. Uit haar statuten blijkt aldus dat de verzoekende partij als vereniging actief is in 21 gemeenten van de regio Vlaamse Ardennen, waaronder ook Brakel, en dat zij zich daar inzet voor het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het beheer van de biodiversiteit, de natuur en de natuurwaarden.

De eerste verwerende partij betwist niet dat de verzoekende partij ook effectief activiteiten ontplooit conform haar verenigingsdoel.

4.13. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat het betrokken provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan betrekking heeft op een gebied dat is gelegen "in de

nabijheid van het VEN-gebied ‘De Bronbossen en bovenlopen van de Vlaamse Ardennen’”, en dat het “eveneens ligt in een habitatrictlijngebied dat zich uitstrekt van het Trimontbos tot de kern van Everbeek-Beneden”. Met de verzoekende partij dient te worden aangenomen dat het bestreden besluit implicaties kan hebben voor het betrokken gebied dat deel uitmaakt van dit habitatrictlijngebied en waar zich de habitat van een aantal waardevolle soorten bevindt, waarvan het belang wordt erkend door het statuut van habitatrictlijngebied dat eraan is gegeven. Daarboven blijkt het plangebied te zijn gelegen in de nabijheid van een VEN-gebied, waarin krachtens artikel 17, §1 van het natuurbehoudsdecreet een specifiek beleid wordt gevoerd dat gericht is op het natuurbehoud, gebaseerd op de kenmerken en elementen van het natuurlijk milieu, de onderlinge samenhang tussen de gebieden van de open ruimte, en de aanwezige en potentiële natuurwaarden.

4.14. Aldus blijkt dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij rechtstreeks en ongunstig door het bestreden besluit kan worden aangetast, zodat zij er belang bij heeft om de vernietiging ervan te vorderen.

4.15. De exceptie wordt verworpen.

## *V. Onderzoek van de middelen*

### *A. Eerste middel*

#### *Uiteenzetting*

5.1. In een eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van “artikel 8, § 1, § 2, lid 2 en § 4 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (DIWB) iuncto de schending van art. 5 en art. 6 van het DIWB, en de schending van artikel 1.2.1 van het DABM, en de schending van artikelen 2, 3, 4, 5 en 7 van het besluit van 20 juli 2006 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere

regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, en de schending van het beginsel van de materiële motiveringsplicht en van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de motivering van rechtshandelingen, en de schending van de beginselen van behoorlijk bestuur met name het zorgvuldigheidsbeginsel, het legaliteitsbeginsel en het beginsel van de behoorlijke afweging”,

“Doordat er een betekenisvol nadelig effect op het milieu optreedt dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van het watersysteem of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door de menselijke activiteit die vergund werd.

Terwijl de overheid die over een vergunning beslist, verzaakte aan ondermeer de plichten opgedragen door het decreet betreffende het integraal waterbeleid via de watertoets,

en terwijl van een zorgvuldig handelende overheid mag verwacht worden dat ze materieel en uitdrukkelijk dient te motiveren waarom ze bovengenoemde decretale bepalingen niet toepast, rekening houdend met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Toelichting:

Artikel 8 § 1 van het DIWB luidt als volgt: ‘De overheid die moet beslissen over een vergunning, plan of programma als vermeld in § 5, draagt er zorg voor, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd.

Wanneer een vergunningsplichtige activiteit, een plan of programma, afzonderlijk of in combinatie met een of meerdere bestaande vergunde activiteiten, plannen of programma’s, een schadelijk effect veroorzaakt op de kwantitatieve toestand van het grondwater dat niet door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma kan worden voorkomen, kan die vergunning slechts worden gegeven of kan dat plan of programma slechts worden goedgekeurd omwille van dwingende redenen van groot maatschappelijk belang. In dat geval legt de overheid gepaste voorwaarden op om het schadelijke effect zoveel mogelijk te beperken, of indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren’.

In de Memorie van Toelichting bij het ontwerp DIWB (...), staat: ‘artikel 8 (geeft) uitvoering aan het principe van de integratie van integraal waterbeleid bij de planvorming en vergunningsverlening. Telkens wanneer er een beslissing wordt genomen op andere beleidsterreinen van het Vlaams Gewest en van de overige besturen, moet er op basis van dit artikel rekening worden gehouden met het integraal waterbeleid. De betrokken

overheid moet dan het dossier aan een ‘watertoets’ onderwerpen vooraleer een beslissing te nemen. Deze ‘watertoets’ kan in het algemeen worden opgevat als het proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de mogelijke schadelijke effecten van plannen, programma’s of vergunningsbesluiten op het watersysteem. De grootste winst ligt dus bij de vroegtijdige informatievoorziening en afweging. Daarmee fungeert de ‘watertoets’ ook als een belangrijk preventief instrument’.

Artikel 8, § 2 lid 2 van het DIWB voorziet in een uitdrukkelijke motiveringsplicht van de beslissingen genomen volgens §1: ‘De overheid houdt bij het nemen van die beslissing rekening met de relevante door de Vlaamse regering vastgestelde waterbeheerplannen, bedoeld in hoofdstuk VI, voor zover die bestaan.

De beslissing die de overheid neemt in het kader van § 1 wordt gemotiveerd, waarbij in elk geval rekening wordt gehouden met de relevante doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid’.

Art. 8 § 1 van het DIWB haalt drie (mogelijke) gevallen van schadelijk effect aan 1) in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of 2) de vermindering van ruimte voor het watersysteem of 3) een schadelijk effect op de kwantitatieve toestand van het grondwater. Met de formulering uit art. 8 § 1 geeft men aan dat er buiten deze drie gevallen meerdere gevallen van schadelijke effecten mogelijk zijn.

In art. 3, §2, 17° wordt een definitie van schadelijk effect gegeven: ‘ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens (...) op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen’.

De effecten op de flora en fauna enerzijds en landschap anderzijds werden niet onderzocht. Voor het aspect fauna en flora gaat men, voor wat betreft de Terkleppebeek, voort op een passende beoordeling die echter ontbreekt in het dossier.

Er ontbreekt eveneens een onderzoek naar de effecten op de bodem. Het verlies aan bodemstructuur die omwille van de ligging in valleigebied een typische komgrondstructuur heeft en nu zal veranderen zowel t.h.v. de overstromingsgebieden als stroomafwaarts deze overstromingsgebieden.

Ook de samenhang tussen al deze verschillende elementen werd niet onderzocht.

Conform art. 3, §2, 16° van het DIWB omvat een ‘watersysteem’ : ‘een samenhangend en functioneel geheel van oppervlaktewater, grondwater, waterbodems en oevers, met inbegrip van de daarin voorkomende levensgemeenschappen en alle bijbehorende fysische, chemische en biologische processen, en de daarbij behorende technische infrastructuur’.

Conform art. 3, §2, 3° bedoelt men met ‘oppervlaktewater’: binnenwateren.

Conform art. 3, §2, 2° bedoelt men met ‘binnenwateren’: ‘al het permanent of op geregelde tijdstippen stilstaande of stromende water op landoppervlak (...)’.

Aangezien valleigebieden/overstromingsgebieden (men spreekt ter zake ook van de winterbedding van een waterloop; de zomerbedding is dat deel van de waterloop waar permanent water door stroomt) geregeld onder water komen te staan, meer bepaald bij overstromingen, maken de valleigebieden/overstromingsgebieden deel uit van het watersysteem.

Doordat de overstromingen plots onderbroken worden stroomafwaarts de overstromingsgebieden en het overstromende water in de overstromingsgebieden niet meer kan stromen (de fysische processen dus onderbroken worden) zal dit invloed hebben op de levensgemeenschappen uit deze gebieden en alle bijbehorende fysische, chemische en biologische processen. Er is de hoeveelheid vervuild slib dat zal bezinken in de overstromingsgebieden en de dynamische processen stroomafwaarts deze overstromingsgebieden worden stilgelegd. De meanderingsprocessen (die nu stilgelegd worden) zorgden er ondermeer voor dat je her en der afkalvende oevers had die een ideale nestgelegenheid waren voor soorten als de ijsvogels. De meanderingsprocessen zorgden er ook voor dat je holle en bolle oevers kreeg; aan de holle kant stroomt het water sneller dan aan de bolle kant, het is net aan die bolle (luwe) kant dat vissen plaatsen vinden om eitjes af te zetten. Door het stopzetten van die meanderingsprocessen worden de beekmilieus veel monotoner.

Stroomafwaarts de aan te leggen overstromingsgebieden waren er gronden die geregeld overstroonden. Hier zullen de aanwezige fysische processen die gepaard gaan met overstromen niet meer kunnen doorgaan. Door het overstromen werd de komgrond van de vallei uitgeschuurd en werden sedimenten (zoals klei in de laagst gelegen stukken en zand op de beekoever) afgezet waardoor de bodem heel karakteristieke eigenschappen krijgt, waardoor ook specifieke chemische processen zich voltrekken in de bodem en wat zorgt voor de aanwezigheid van een unieke levensgemeenschap in de bodem. Doordat de bovenste grondlaag afwisselend onder water en droog komt te staan speelt dit ook in op de chemische processen die zich er afspelen en de levensgemeenschap die er leeft.

Artikel 5, 1° van het DIWB luidt: ‘de bescherming, de verbetering of het herstel van oppervlaktewater- en grondwaterlichamen op zo’n wijze dat tegen uiterlijk 22 december 2015 een goede toestand van de watersystemen wordt bereikt. Onder een goede toestand wordt verstaan : a) minstens een goede chemische, ecologische en kwantitatieve toestand voor oppervlaktewaterlichamen; (...)’. Waar de overstromingsgebieden aangelegd worden, gaat de milieuhygiënische kwaliteit achteruit waardoor men (het) tegengestelde bewerkstelligt dan de beoogde goede toestand van de watersystemen.

Volgens art. 5, 4° is een van deze doelstellingen: ‘het voorkomen van de verdere achteruitgang (...) van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen en van waterrijke gebieden, onder meer door a) het zoveel mogelijk behouden en herstellen van de natuurlijke werking van watersystemen; b) het ongedaan maken of het beperken van het schadelijk effect van versnippering die is ontstaan door niet-natuurlijke elementen in en langs oppervlaktewaterlichamen; (...)’. De natuurlijke werking van de watersystemen van de Kalsterbeek en de Terkleppebeek wordt hier over

een grote lengte (vanaf de geplande overstromingsgebieden tot verder stroomafwaarts) ongedaan gemaakt.

Art. 5, 5° luidt: ‘het verbeteren en het herstellen van aquatische ecosystemen en van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen:

a) tot op nader te bepalen of van toepassing zijnde referentieniveaus in de waterrijke gebieden van internationale betekenis;

b) tot op nader te bepalen of van toepassing zijnde referentieniveaus in het Vlaams Ecologisch Netwerk;

c) tot op nader te bepalen of van toepassing zijnde referentieniveaus in de groengebieden, de parkgebieden, de bosgebieden, de natuurontwikkelingsgebieden en de met al deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden, aangewezen op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen die van kracht zijn in de ruimtelijke ordening;

d) in de speciale beschermingszones voorzover het maatregelen betreft bedoeld in artikel 36ter, §§ 1 en 2, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’; Er is met voorliggende plannen geen sprake van een verbetering maar net een achteruitgang. Men spreekt over een passende beoordeling (die evenwel ontbreekt in het dossier) waarbij gekeken werd naar bepaalde habitats en soorten maar dit impliceert geenszins dat de bedoelde verbetering en het herstel van de aquatische ecosystemen hier in het licht gehouden werd.

Volgens art. 5, 6° is een van de doelstellingen: ‘het beheer van hemelwater en oppervlaktewater zo organiseren dat: (...) c) zoveel mogelijk ruimte wordt geboden aan water, met behoud en herstel van de watergebonden functies van de oeverzones en overstromingsgebieden; d) de risico’s op overstromingen die de veiligheid aantasten van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten de overstromingsgebieden, worden teruggedrongen’. De watergebonden functies van de oeverzones en overstromingsgebieden gaan verloren, in de aan te leggen overstromingsgebieden wordt het water op een kunstmatige manier tegengehouden en stroomafwaarts de bekkens is geen plaats meer voor de overstromingsfuncties van de overstromingsgebieden. Daarnaast is ook geen aandacht besteed aan mogelijk risico’s voor de woningen die stroomopwaarts de overstromingsgebieden gelegen zijn.

Art. 5, 7° bepaalt: ‘het terugdringen van landerosie en van de aanvoer van sedimenten naar de oppervlaktewaterlichamen, en van het door menselijk ingrijpen veroorzaakt transport en de afzetting van slib en sediment in het oppervlaktewaterlichaam’; Hier wordt de afzetting van slib en sediment bevorderd door de aanleg van overstromingsgebieden waar dit slib en sediment zal neerslaan.

Tot slot bepaalt artikel 5, laatste lid: ‘Bij de verwezenlijking van deze doelstellingen wordt rekening gehouden met het onderlinge verband tussen: a) het water en de andere onderdelen van het milieu, in het bijzonder het met het water verbonden ecosysteem; b) het grondwater, oppervlaktewater en hemelwater; c) de waterkwaliteit en de waterkwantiteit’. De overheid heeft bij dit plan geen rekening gehouden met het feit dat over de helft van beide beeklopen natuurlijke overstromingen quasi onmogelijk worden en dat ze een groot deel van de vervuiling (modder van erosie + huishoudelijk

afvalwater) nu concentreert op een beperkte zone. Men creëert nu nieuwe problemen in de beekvalleisystemen terwijl de problemen aan de bron niet aangepakt worden (erosie in ondermeer het habitatrichtlijngebied en de zuivering van de huishoudelijke afvalwaters). De samenhang van dit geheel wordt echter genegeerd door goedkeurende overheid.

Volgens art. 6, 1° is een van de beginselen van het integraal waterbeleid, ‘het standstillbeginsel, op grond waarvan moet worden voorkomen dat de toestand van watersystemen verslechtert’. Doordat, zoals reeds hoger aangestipt, de watergebonden functies van de betrokken gronden in overstromingsgebied gereduceerd worden, verslechtert de toestand van dit watersysteem, omdat het watersysteem ruimte verliest, omdat de waterzuiverende werking beperkt wordt en omdat vervuiling in de aan te leggen overstromingsgebieden geconcentreerd wordt.

Volgens art. 6, 2° is een ander beginsel: ‘het preventiebeginsel, op grond waarvan moet worden opgetreden om schadelijke effecten te voorkomen, veeleer dan die achteraf te moeten herstellen’. Men doet eigenlijk niks (sic) om het huishoudelijk afvalwater te zuiveren en iets aan de erosieproblematiek te doen. Het erosiebestrijdingsplan van Brakel is eigenlijk een papieren plan waarvan geen maatregelen uitgevoerd worden voor het betrokken gebied.

Volgens art. 6, 3° is een ander beginsel: ‘het bronbeginsel, op grond waarvan preventieve maatregelen aan de bron worden genomen’. Met de aanleg van de overstromingsgebieden wordt vooral symptoomgericht gewerkt i.p.v. brongericht.

Het beginsel van art. 6, 4° luidt: ‘het voorzorgsbeginsel, op grond waarvan het treffen van maatregelen ter voorkoming van schadelijke effecten niet moet worden uitgesteld omdat na afweging het bestaan van een oorzakelijk verband tussen het handelen of nalaten en de gevolgen ervan niet volledig door wetenschappelijk onderzoek is aangetoond’. Verwerende partij houdt geen rekening met (de grote waarschijnlijkheid van) de klimaatwijziging die de erosieproblematiek nog groter kan maken.

Verder is er (art. 6, 5°) ‘het ‘de vervuiler betaalt’-beginsel, op grond waarvan de kosten voor maatregelen ter voorkoming, vermindering en bestrijding van schadelijke effecten en de kosten voor het herstellen van deze schade voor rekening zijn van de veroorzaker’. Dit beginsel wordt sterk met de voeten getreden doordat de veroorzakers van het probleem (i.c. landbouwers die hun weiden op de steile gronden omgezet hebben in akkers de laatste 2 decennia waardoor sindsdien het wateroverlastprobleem is ontstaan dat voorheen onbestaande was in Everbeek-Beneden en Zarlardinghe) niet ter verantwoording worden geroepen.

Volgens art. 6, 7° is een ander beginsel ‘het herstelbeginsel, op grond waarvan bij schadelijke effecten deze voorzover mogelijk daadwerkelijk worden hersteld tot de van toepassing zijnde referentieniveaus’. In plaats van een schadelijk effect te herstellen (modderoverlast) verplaatst men het probleem naar twee waardevolle zones waar men de vervuiling samenbrengt.

Volgens art. 6, 9° is er nog ‘het beginsel van hoog beschermingsniveau, op grond waarvan een zo hoog mogelijk beschermingsniveau wordt nagestreefd van de aquatische ecosystemen, met inbegrip van de rechtstreeks afhankelijke terrestrische ecosystemen en waterrijke gebieden,

zonder evenwel het multifunctionele gebruik van de watersystemen uit het oog te verliezen'. Met het verlenen van de goedkeuring van de plannen voor de bouw van twee overstromingsgebieden doet men het tegenovergestelde van wat dit beginsel beoogt. In de Memorie van Toelichting bij het ontwerp DIWB (...) staat dat de absolute ondergrens gevormd wordt door het standstillbeginsel. Hieraan werd hier verzaakt. Nog staat in de Memorie van Toelichting m.b.t. dit beginsel, dat andere gebruiksfuncties zoveel als mogelijk afgestemd worden op de ecologische eigenschappen en dus ook op het natuurlijk functioneren van watersystemen. Verwerende partij houdt helemaal geen rekening met de ecologische of biologische waarden en met het feit dat het hier gaat om natuurlijke overstromingsgebieden. Bij het nemen van haar beslissing heeft verwerende partij dus geen afstemming gemaakt met ecologische eigenschappen van de biologische zeer waardevolle beekvallei en met het natuurlijk functioneren van het watersysteem.

Art. 6, 10° is 'het beginsel dat het watersysteem een van de ordenende principes is in de ruimtelijke ordening'. De stedenbouwkundige vergunning is een instrument uit het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996. In de Memorie van Toelichting bij het DIWB komt 'voldoende ruimte voor waterberging' naar voor bij de bespreking van dit beginsel. Dit beginsel vat samen dat het de bedoeling was van de wetgever de bestaande natuurlijke overstromingsgebieden te behouden. Men gaat hierbij vooral problemen verplaatsen i.p.v. op te lossen.

Art. 2. van het besluit van 20 juli 2006 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid (verder watertoetsbesluit) luidt als volgt : '§ 1. Op de overheid die beslist over een vergunning, een plan of een programma die een mogelijk schadelijk effect veroorzaakt, rusten overeenkomstig artikel 8, 1, eerste lid van het decreet de volgende verplichtingen :

1° ze legt alle voorwaarden op in de vergunning of ze gelast die aanpassingen aan het plan of programma die ze in het licht van de kenmerken van het watersysteem en de aard en omvang van de vergunningsplichtige activiteit, respectievelijk het plan of programma gepast acht om het schadelijke effect te voorkomen of te beperken;

2° als dat niet mogelijk is, legt ze herstelmaatregelen op of bij vermindering van de infiltratie van hemelwater of vermindering van ruimte voor het watersysteem, compensatiemaatregelen;

3° als het schadelijke effect niet kan worden voorkomen, noch beperkt, en ook herstel of compensatie onmogelijk zijn, weigert ze de vergunning of weigert ze goedkeuring te verlenen aan het plan of programma.

Op de overheid die beslist over een vergunning, een plan of een programma die afzonderlijk of in combinatie met een of meer bestaande vergunde activiteiten, plannen of programma's een mogelijk schadelijk effect op de kwantitatieve toestand van het grondwater veroorzaken, rusten

overeenkomstig artikel 8, § 1, tweede lid van het decreet de volgende verplichtingen :

1° ze legt alle voorwaarden op in de vergunning of gelast aanpassingen aan het plan of programma die ze in het licht van de kenmerken van het watersysteem en de aard en omvang van de vergunningsplichtige activiteit, respectievelijk het plan of programma gepast acht om het schadelijke effect op de kwantitatieve toestand van het grondwater te voorkomen;

2° als dat niet mogelijk is, oordeelt zij of de vergunningsplichtige activiteit of het plan of programma noodzakelijk is om dwingende redenen van groot maatschappelijk belang;

3° als de vergunningsplichtige activiteit of het plan of programma niet noodzakelijk is om dwingende redenen van groot maatschappelijk belang, weigert ze de vergunning of weigert ze haar goedkeuring te verlenen aan het plan of programma;

4° als de vergunningsplichtige activiteit of het plan of het programma noodzakelijk is om dwingende redenen van groot maatschappelijk belang, legt ze voorwaarden op om het schadelijke effect op de kwantitatieve toestand van het grondwater te beperken, te herstellen of te compenseren.

§ 2. De op te leggen voorwaarden om het schadelijke effect van een vergunningsplichtige activiteit te voorkomen of te beperken, kunnen betrekking hebben op onder meer :

1° de gebruikte materialen, grond- en hulpstoffen of installaties;

2° de wijze van bouwen of exploiteren;

3° de omvang van de activiteit.

§ 3. De herstelmaatregelen en compensatiemaatregelen zijn in natura. Deze moeten door de initiatiefnemer worden doorgevoerd.

Bij een vergunningsplichtige activiteit worden de herstelmaatregelen zodanig opgelegd dat het herstel wordt doorgevoerd zodra dat mogelijk is. De compensatiemaatregelen worden zodanig opgelegd dat ze uiterlijk worden uitgevoerd op het ogenblik waarop de uitvoering van de vergunningsplichtige activiteit waardoor het schadelijke effect wordt veroorzaakt een aanvang neemt.

Bij plannen of programma's wordt tot het herstel of de compensatie beslist gelijktijdig met de definitieve vaststelling van het plan of programma. Het herstel wordt doorgevoerd na een activiteit ter uitvoering van het plan of programma zodra dat mogelijk is. De compensatiemaatregelen worden uiterlijk uitgevoerd op het ogenblik waarop een activiteit ter uitvoering van het plan of programma een aanvang neemt'.

Ondanks de vermindering aan ruimte voor het watersysteem ontbreekt elke vorm van compensatie (in natura) zoals opgelegd door dit artikel 2. Dit verlies aan ruimte voor het watersysteem wordt ook niet voorkomen door het plan niet goed te keuren. Er wordt ook niets gedaan om een grondwaterdaling stroomafwaarts de overstromingsgebieden te voorkomen; doordat daar minder overstromingen zullen voorkomen zal het grondwater aldaar niet verder gevoed worden. Toch wordt de vergunning verleend ondanks dat er geen redenen van dwingend maatschappelijk belang zijn.

Gelet op de arresten van het Arbitragehof van 8 mei 2001 (...) en van 18 oktober 2001 (...) resorteert een beslissing zoals de toekenning van een vergunning onder het toepassingsgebied van de wet van 29 juli 1991

betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen. De beslissing is noch uitdrukkelijk, noch deugdelijk gemotiveerd. Er is sprake van het ontbreken van een uitdrukkelijke motivering omdat de beslissing niet alle correcte en/of feitelijke (het verlies aan natuurlijk overstromingsgebied en de achteruitgang van de milieuhygiënische kwaliteit van de overstromingsgebieden en verlies aan ruimte van het waterlichaam afhankelijk terrestrisch ecosysteem) en juridische (i.c. watertoets plus correcte toetsing aan beginselen en doelstellingen van het DIWB) elementen bevat. De rechtshandeling is tevens niet deugdelijk gemotiveerd omdat de in aanmerking genomen rechtsgronden onvoldoende (ondermeer m.b.t. de watertoets) de getroffen beslissing kunnen rechtvaardigen.

Uit bovenstaande bespreking concluderen we dat tevens diverse beginselen van behoorlijk bestuur geschonden zijn. Er werd geen rekening gehouden met de watertoets. De diverse beginselen en doelstellingen van het DIWB werden niet meegenomen in de afweging van de beslissing. De beslissing werd ook niet afdoende en deugdelijk gemotiveerd, en er werd ook geen enkele recht(s)zekerheid geboden m.b.t. de bescherming van de natuurlijke overstromingsgebieden of de rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen en de biologisch zeer waardevolle levensgemeenschappen”.

5.2. De eerste verwerende partij repliceert samengevat dat de watertoets deel uitmaakt van de toelichtingsnota bij het RUP, en dat deze niet in het goedkeuringsbesluit van het RUP vervat dient te zijn.

5.3. De tweede verwerende partij repliceert samengevat dat de passende beoordeling deel uitmaakt van het plandossier, dat een uitgebreide watertoets werd doorgevoerd, en dat de verzoekende partij niet aantoont dat het gedane onderzoek niet deugdelijk zou zijn.

5.4. In de memorie van wederantwoord dupliceert de verzoekende partij:

“a) Met de aan te leggen wachtbekkens worden de overstromingen in beide zijlopen geconcentreerd op 2 zones. De overstromingsfunctie in valleien tussen de wachtbekkens en de monding van de Molenbeek wordt nu lamgelegd. Alleen de wachtbekkens mogen nog overstromen al de rest erachter niet meer.

b) We benadrukken dat hetgeen in de toelichtingnota's bij de PRUPs staat geen afdoend antwoord biedt op de bezwaren die verzoekster stelde in haar bezwaarschrift; daarenboven staat er in de ministeriële besluiten niets over de watertoets. In het verzoekschrift komt de schending van ieder punt

(meer bepaald de te toetsen doelstellingen en principes van het DIWB) en hoe verwerende partij de bepalingen van het DIWB dermate verkeerd interprete(ert) in een poging om de vermeende positieve impact van beide wachtbekkens in een positief daglicht te plaatsen, uitvoerig aan bod.

De watertoets voorziet dat degene die beslist over een plan uiteindelijk de watertoets dient uit te voeren. Dit neemt niet weg dat de toelichtingnota bij de PRUP's elementen kan aanreiken ter onderbouwing van die watertoets maar het DIWB voorziet dat de overheid die moet beslissen (i.c. de minister) de watertoets zelf moet uitvoeren. De motivering van verwerende partij overtuigt allerminst".

5.5. In haar laatste memorie laat de verzoekende partij nog gelden wat volgt:

“(…)

Op Vlaams niveau is er het Besluit van 23 juli 2010 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats (B.S. 05/11/2010). Dit besluit dateert echter van een jaar na 6 juli 2009, de datum waarop de betwiste RUP's werden goedgekeurd.

b) Men heeft het in de passende beoordeling over fysieke obstakels die passeerbaar gemaakt moeten worden en m.b.t. de watertoets zegt men dat vismigratieknelpunten passeerbaar gemaakt moeten worden. Toch is de installatie van een versmalde duiker waar de Terkleppebeek en de Molenbeek doorheen moeten en bovenal de schuiven die beide beekstromen zal stoppen een typisch voorbeeld van een fysiek obstakel en vismigratieknelpunt, in de eerste plaats omdat het gesloten wordt op het moment dat vissen migreren. De bewoordingen zijn hier in strijd met de daden.

c) In de passende beoordeling vinden we volgende tegenstrijdigheid terug:

Bij het algemeen overzicht van de effecten lezen we dat eens het wachtbekken in werking is, er slibafzetting zal plaatsvinden. Het probleem van de slibafzetting hebben we ook reeds uitvoerig toegelicht in het verzoekschrift en de memorie van wederantwoord.

2. Effecten

9 Negatieve effecten

: Geen of positieve effecten

Aanlegfase

- Inrichting toegang en tijdelijk werkzone : biotoopverlies en rustverstoring

- Aanleg dijk : biotoopverlies, barrièrewerking, rustverstoring

Exploitatie

- Werking bufferbekken : biotoopwijziging door gewijzigde grondwaterhuishouding (verhoogde infiltratie, slibafzetting)

Een pagina verder schrijft men in de passende beoordeling:

‘In verband met rustverstoring voor de aanwezige vissen in de Terkleppebeek kan geoordeeld worden dat een inbuizing (van maximaal

70 m) niet als een migratieknelpunt beschouwd kan worden (...). Bovendien betreft het hier slechts een verlenging van de inbuizing. Tijdens de aanleg dienen de aanwezige vissen zo weinig mogelijk hinder te ondervinden. Dit is vooral belangrijk voor de voorkomende zeldzame soorten: de beekprik en de rivierdonderpad. De larven van de beekprik verplaatsen zich gedurende hun gehele 6-7 jaar durende levenscyclus slechts over een traject met een lengte van een 3-tal km. Een traject met die lengte stroomafwaarts van de paaiplaats vrijwaren is voldoende om de populatie te beschermen. De exacte paaiplaats is niet gekend en vormt een leemte in de kennis. Tenslotte kan nog vermeld worden dat de rivierdonderpad gevoelig is voor slibafzetting in beken. Door de realisatie van het bufferbekken zal de slibafzetting in de beek niet toenemen'.

Men vermeldt dat (de) rivierdonderpad gevoelig is voor slibafzetting. Men schrijft hier dat de slibafzetting in de beek niet zal toenemen.

Iets verder komt de slibafzetting nog eens aan bod; men vermeldt er mogelijke slibafzetting.

Effecten die kunnen optreden door het gebruik en de werking van het bufferbekken zijn het gevolg van een gewijzigde waterhuishouding, door het onderlopen van het bufferbekken wat gepaard gaat met een mogelijke slibafzetting.

Nog verder schrijft men nogmaals over het slib:

'De slibafzetting zal een eutrofiërend effect hebben op de vegetatie. Door deze eutrofiëring via slib en naargelang de kwaliteit van het overstromingswater zal er een gering tot sterke verruiging van de vegetatie plaatsvinden. Door de inschakeling van de vallei als bufferbekken zullen de ruigtekruiden zich verder uitbreiden'.

Bij de mitigerende en milderende maatregelen schrijft men tot slot:

- '- De levensbiotopen van de beekprik en de rivierdonderpad dient zo weinig mogelijk verstoord te worden. Hiervoor dient de bodem van de Terkleppebeek zo weinig mogelijk aangetast te worden. Het is te verkiezen slijk- en kruidruimingen achterwege te laten in de waterloop. Fysische obstakels in de waterloop dienen passeerbaar gemaakt te worden voor de adulten die in stroomopwaartse richting naar geschikte paaiplaatsen op zoek gaan. Voor beekprik is de meest aangewezen methode het vervangen van het hoogteverschil door een helling met stenen of stukken hout. Het maximaal overbrugbare hoogteverschil bedraagt vermoedelijk een 15-tal cm.
- De waterkwaliteit van de Terkleppebeek mag door het uitvoeren van het project geen negatieve invloed ondervinden'.

Op geen enkele manier komen de mitigerende/milderende maatregelen tegemoet aan het probleem van de hoeveelheid slib (die wij ongeveer berekend/begroot hebben in vorige memories), daarenboven zijn deze elementen niet van stedenbouwkundige aard waardoor ze ook geen gevolgen kunnen hebben voor de stedenbouwkundige voorschriften.

d) In het luik 'watertoets' van de toelichtingsnota van de RUP's staat:

'3. Gewijzigde infiltratie naar het grondwater

De aanleg van het overstromingsgebied brengt geen wijziging in de infiltratiemogelijkheden van het hemelwater naar het grondwater.

Dit is in tegenspraak met de passende beoordeling waar bij 'effecten' wel sprake is van 'verhoogde infiltratie'. Het is logisch dat er meer infiltratie is in het wachtbekken omdat het water daar langer blijft staan en er is veel minder infiltratie in het hele overstromingsgebied tussen beide wachtbekkens en Goferdinge omdat die zones niet meer zullen overstromen. Dit heeft invloed op de volgende grondwaterafhankelijke vegetaties die weergegeven zijn op de BWK die verspreid voorkomen achter de wachtbekkens:

- vn: valleigebonden elzenbroekbos
- hc: dotterhooiland in kwelsituaties

Aangezien het grondwater minder gevoed wordt door infiltrerend overstromingswater achter de wachtbekkens, hebben die wachtbekkens invloed op die vegetaties. Met minder grondwater zal de kwel afnemen en verdwijnen alsook de aanwezige dotterhooilanden'.

Verder schrijft men in het luik over de watertoets:

#### '4. Gewijzigd grondwaterstromingspatroon

Het overstromingsgebied wordt gerealiseerd in een gebied met natte en vochtige leembodems waarvan de infiltratiemogelijkheden beperkt zijn. De gronden kennen een drainageklasse e en h. De drainageklasse e wijst op natte valleigronden; de klasse h duidt op een stuwwaterlaag die het gevolg is van de aanwezigheid van een ondiepe, ondoorlaatbare kleilaag.

Het operationaliseren van het overstromingsgebied heeft geen significante negatieve effecten op de grondwaterstromingen. Na een overstromingsevenement kan er zich lokaal een tijdelijke vernatting van de valleigronden voordoen.

Het overstromingsgebied is niet gelegen in een gebied dat gevoelig is voor grondverschuivingen. De karteringskaart voor grondverschuivingen geeft geen grondverschuivingen in het verleden aan.

#### 5. Opslag en storten van bodemvreemd materiaal

In kader van dit project worden er geen bodemvreemde materialen gebruikt. Tijdens de aanlegfase wordt ter hoogte van de te construeren dwarsdijk ongeveer 30 cm teelaarde afgegraven die wordt gebruikt als afdekkingsmateriaal voor de dijk. Het dijklichaam zelf wordt opgebouwd uit klei of kleiachtige grond. Voor de aanleg van de toegangsweg wordt gebruik gemaakt van dolomietgesteente.

#### 6. Wijziging van vegetatie

Bij de aanleg van het overstromingsgebied wordt de wijziging van vegetatie beperkt. Enkel ter hoogte van (de) dwarsdijk wordt een deel van de aanwezige houtkant verwijderd. Dit verlies aan vegetatie wordt gecompenseerd door de dwarsdijk in te planten met streekeigen en autochtoon bosplantsoen'.

Men schrijft dat de bodem van de vallei uit leembodems bestaat. De dijk zelf zal opgebouwd worden uit klei of kleiachtige grond. Het verlies aan vegetatie t.h.v. de dijk zou gecompenseerd worden door de dijk te beplanten. De dijk ligt heel wat hoger dan de valleigrond en is stijl (sic). Hierdoor blijft er geen water staan op de dijk en zal er hier een droge vegetatie ontwikkelen wat niet vergeleken kan worden met de moerassige

vegetatie van de natte valleigronden. Dit kan daarom niet aanzien worden als een kwalitatief gelijkwaardige compensatie zoals bedoeld wordt met het standstillbeginsel (art. 8) van het natuurdecreet.

Men schrijft nog:

‘Uit het oppervlaktewatermeetnet van de Vlaamse Milieumaatschappij blijkt dat de waterkwaliteit van de Terkleppebeek goed is en voldoet aan de basismilieukwaliteitsnormen. Fysicochemische analyses (2006) van het oppervlaktewater ter hoogte van twee stroomopwaarts gelegen meetplaatsen (Breedstraat en Kremerstraat) tonen aan dat het water een kwaliteit heeft die varieert van aanvaardbaar tot niet verontreinigd. Uit dit gegeven en uit het positief advies van het Agentschap van Natuur en Bos op de passende beoordeling kan afgeleid worden dat het operationaliseren van het overstromingsgebied geen significante negatieve effecten heeft op de aanwezige vegetatie’.

Indien er vegetatiewijzigingen zullen optreden zal dit niet het gevolg zijn van de waterkwaliteit maar door het sediment dat opwelt bij hevige stroming, dat vooral op die momenten meestroomt met de waterloop en tenslotte bezinkt in het wachtbekken en de beekloop net voor de dwarsdijk plus schuif waar het water tot stilstand gebracht wordt.

Ook lezen we :

#### ‘7. Reliëfwijziging

Enkel ter hoogte van de dwarsdijk wordt het reliëf gewijzigd binnen de vallei van de Terkleppebeek. Door deze beperkte reliëfwijziging neemt de ruimte voor water aanzienlijk toe en wordt de veiligheid gegarandeerd in de woonkern van Everbeek-Beneden. Deze effecten van het overstromingsgebied zijn in overeenstemming met de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid [art. 5, 6°, c) en d)]. De dwarsdijk wordt met zachte hellingen aangelegd omwille van het verhogen van de stabiliteit en het beperken van de zichtbaarheid in het landschap’.

Men maakt geen verschil tussen microreliëf en macroreliëf. De aanleg van de dijk vormt een macroreliëfwijziging. Deze wordt door de initiatiefnemer geminimaliseerd (‘beperkt’ genoemd) terwijl deze o.i. wel een ernstige impact heeft op het uitzicht van het landschap.

Er is ook een impact op het microreliëf omdat de schurende werking van de overstromingen wegvalt. Door de kracht van dit water worden de komgronden in de vallei uitgeschuurd waardoor we her en der depressies krijgen waar moerassige vegetaties tot ontwikkeling komen.

Men vervolgt:

#### ‘10. Gewijzigd afvoergedrag/structuurkwaliteit van de waterloop.

Ter hoogte van Everbeek-Beneden heeft de Terkleppebeek een waardevolle structuur. Ter hoogte van de dwarsdijk wordt de waterloop voor een beperkte lengte van 13m overwelfd. De aanleg van het overstromingsgebied heeft geen significante negatieve effecten op de structuurkwaliteit van de waterloop’.

Door de kracht van het snelstromende water evolueert het meanderen van de beken na iedere overstroming. Dit proces wordt stilgelegd doordat het water tot stilstand gebracht wordt. Dit heeft vooral impact tussen het wachtbekken en de monding van de beek in de Dender waar alleen nog

traagstromend water zal doorstromen, en voor de laatste tientallen meters voor het wachtbekken waar het water tot stil(s)stand is gekomen.

Bij de toetsing aan de doelstellingen schrijft men:

‘1) De bescherming, de verbetering of het herstel van oppervlaktewater- en grondwaterlichamen zodat tegen 22 december 2015 een goede toestand van de watersystemen wordt bereikt.

Het overstromingsgebied op de Terkleppebeek heeft geen significante negatieve effecten op de structuurkwaliteit van de waterloop (oppervlaktewaterlichaam). Eveneens zijn er bij de aanleg en de exploitatie van het overstromingsgebied geen negatieve gevolgen voor de waterkwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam. De grondwaterstromingen en de grondwaterkwaliteit (grondwaterlichaam) worden niet negatief beïnvloed’.

Een goede toestand zal moeilijk bereikt worden. Bij snelstromend water komt er veel  $O_2$  in het water.

De momenten van de hoge pieken zijn de momenten waarop het water aangereikt kan worden met zuurstof wat essentieel is voor het leven in de beken.

Verder nog:

‘4) Het voorkomen van de verdere achteruitgang van aquatische ecosystemen, van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen en van waterrijke gebieden onder meer door

a) het zoveel mogelijk behouden en herstellen van de natuurlijke werking van watersystemen

Het overstromingsgebied wordt aangelegd binnen de vallei en het natuurlijk overstromingsgebied van de Terkleppebeek. Het overstromingsregime wordt in die zin gewijzigd dat het natuurlijk overstromingsgebied sneller zal aangesproken worden en ten behoeve van de bescherming van de woonkern te Everbeek-Beneden. Deze beschermingmaatregel sluit zeer nauw aan bij het natuurlijk overstromingsregime en de natuurlijke werking van de Terkleppebeek. Uit de passende beoordeling blijkt eveneens dat de valleigronden door de werking van het overstromingsgebied niet negatief beïnvloed worden en dat milderende maatregelen ten behoeve van het watersysteem en de terrestrische ecosystemen worden voorzien bij de ontwikkeling van dit overstromingsgebied (conform de passende beoordeling)’.

Het overstromingsgebied achter het wachtbekken tot aan de monding in de Dender zal niet meer aangesproken worden, wat tegenstrijdig is met het behoud van de natuurlijke werking van watersystemen. Daarenboven zal het overstromingsgebied voor het wachtbekken ook niet meer op een natuurlijke manier werken omdat het water er tot stilstand gebracht wordt bij een overstroming. De schurende werking door de stroming van het water in de winterbedding kan niet meer doorgaan. Door het water tot stilstand te brengen wordt de natuurlijke werking ongedaan gemaakt.

We lezen vervolgens:

‘b) het ongedaan maken of het beperken van het schadelijk effect van versnippering die ontstaan is door niet-natuurlijke elementen in en langs oppervlaktewaterlichamen

De lokale overwelving van Terkleppebeek ter hoogte van de dwarsdijk wordt op zo een manier geconcepieerd dat er geen nieuwe vismigratieknelpunten ontstaan. De dwarsdijk wordt aangelegd conform de richtlijnen van de natuurtechnische milieubouw, waarbij geopteerd wordt voor zacht hellende dijkwallen, die worden beplant met streekeigen autochtoon bosplantsoen.

Voor de toegangsweg wordt gebruik (gemaakt) van natuurlijk, waterdoorlatend dolomietgesteente’.

Het is zonneklaar dat er een niet-natuurlijk element aangebracht wordt rond de beek (overwelving) en in het valleigebied (toegangsweg plus dwarsdijk).

We lezen vervolgens dat er geen problemen verwacht worden met het aquatisch ecosysteem. We hebben dit al betwist in wat uiteengezet is in het deel over de samenhang van de twee besluiten:

‘5) Het verbeteren en het herstellen van aquatische ecosystemen en van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen (in de speciale beschermingszones voorzover het maatregelen betreft bedoeld in artikel 36ter §§ 1 en 2, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu)

Het overstromingsgebied wordt ingeplant in het Habitatrictlijngebied BE2300007 ‘Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-Vlaamse bossen’. Dit gebied is in het kader van de Habitatrictlijn aangemeld omwille van het voorkomen van een aantal habitats, zoogdieren, vissen en amfibieën. Instandhoudingsdoelstellingen en -maatregelen zijn voor dit habitatrictlijngebied nog niet geformuleerd door de bevoegde instantie.

Volgens de passende beoordeling, en het positief advies hierover van het Agentschap voor Natuur en Bos, worden geen van deze belangrijke habitats en soorten op een significante negatieve manier beïnvloed. Het concept van het overstromingsgebied is erop gericht dat elke verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu wordt vermeden. Via de milderende maatregelen, beschreven in de passende beoordeling, duidt de overheid dat zij iedere betekenisvolle verstoring van de aanwezige soorten wenst te vermijden. De handelingen gebeuren conform artikel 16 van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu d.d. 21 oktober 1997’.

Verder staat er:

‘b)verdroging wordt voorkomen. beperkt of ongedaan gemaakt

De toetsing van het project aan deze doelstelling is niet van toepassing’.

Dit wordt anders geformuleerd in de passende beoordeling waar men wel duidt op een gewijzigde infiltratie. We hebben dit ook al hoger besproken;

Bij dit punt haalt men aan:

‘c) zoveel mogelijk ruimte wordt geboden aan water. met behoud en herstel van de watergebonden functies van oeverzones en overstromingsgebieden.

Het overstromingsgebied is zodanig geconcipieerd dat bij een overstromingsevenement de maximale ruimte aan overstromingswater wordt geboden. Het overstromingsgebied heeft een oppervlakte van 5,2 ha en is zodanig ontworpen dat het water in de breedte wordt geborgen en niet in de hoogte. Bij het maximale vulpeil bereikt de waterkolom op het diepste punt van het overstromingsgebied een hoogte van 1,50 à 1,75 m'.

Over enkele kilometers (van het wachtbekken tot aan de monding in de Dender) worden overstromingen onmogelijk gemaakt omdat men al het water bij piekmomenten ophoudt achter de twee aan te leggen dwarsdijken.

'd) de risico's op overstromingen die de veiligheid aantasten van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten de overstromingsgebieden, worden teruggedrongen.

Het initiatief van de overheid om het overstromingsgebied te realiseren kadert binnen deze doelstelling. Het overstromingsgebied dringt de risico's op overstromingen in de stroomafwaartse woongebieden sterk terug'.

O.m. voor de mensen die bezwaar indienden tegen de RUP's bestaat er een hoger risico op wateroverlast. Sommige hebben al wateroverlast, zoals ze ook aanhalen in hun bezwaarschrift. Dit kan nog toenemen voor deze mensen omdat het water opgestuwd wordt voor de dwarsdijken.

Verder wijst men nog eens op het positieve advies van het Agentschap van Natuur en Bos, terwijl sommige administraties bedenkingen maakten omdat natuur hier een nevenfunctie zal krijgen en eigenlijk een hoofdfunctie natuur beter zou zijn, gelet op de ligging in habitatrichtlijngebied.

Uit dit alles concluderen we dat de watertoets die uitgevoerd werd in de toelichtingsnota's bij de RUP's veel fundamentele fouten, foute veronderstellingen en verkeerde conclusies bevat. Deze watertoets is allerm minst deugdelijk opgesteld. Men overloopt de beginselen en doelstellingen van het DIWB maar formuleert alles dusdanig dat het in overeenstemming zou geacht zijn met die doelstellingen en beginselen, quod non".

### *Beoordeling*

#### 5.6. Artikel 8, § 1 van het decreet van DIWB bepaalt:

"De overheid die moet beslissen over een vergunning, plan of programma als vermeld in § 5, draagt er zorg voor, door het weigeren van de vergunning of door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma, dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd.

Wanneer een vergunningsplichtige activiteit, een plan of programma, afzonderlijk of in combinatie met een of meerdere bestaande vergunde activiteiten, plannen of programma's, een schadelijk effect veroorzaakt op de kwantitatieve toestand van het grondwater dat niet door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan of programma kan worden voorkomen, kan die vergunning slechts worden gegeven of kan dat plan of programma slechts worden goedgekeurd omwille van dwingende redenen van groot maatschappelijk belang. In dat geval legt de overheid gepaste voorwaarden op om het schadelijke effect zoveel mogelijk te beperken, of indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren.

De overheid die oordeelt over de afgifte van een stedenbouwkundig of planologisch attest, vermeld in artikelen 135, § 2, en 145ter, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, dient in redelijkheid na te gaan of de aanvraag door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen de watertoets kan doorstaan”.

Artikel 8, § 2, tweede lid DIWB bepaalt:

“De beslissing die de overheid neemt in het kader van § 1 wordt gemotiveerd, waarbij in elk geval rekening wordt gehouden met de relevante doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid”.

Artikel 8, § 4 DIWB bepaalt:

“§ 4. Voor de vergunningsplichtige activiteit of een plan of programma die zijn onderworpen aan een milieueffectenrapportage geschiedt de analyse en evaluatie van het al dan niet optreden van een schadelijk effect en de op te leggen voorwaarden om dat effect te vermijden, te beperken, te herstellen of te compenseren, in dit rapport”.

Artikel 3, § 2, 17° DIWB bepaalt:

“Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :  
(...)

17° schadelijk effect : ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen of bestanddelen ervan die wordt teweeggebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen”.

Artikel 1.2.1. van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) bepaalt de “doelstellingen en beginselen” van het milieubeleid.

5.7. Aangezien het bestreden provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan geen rechtshandeling is met individuele strekking valt het, in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij betoogt, niet onder de toepassing van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

5.8. De uitdrukkelijke motiveringsplicht vloeit met betrekking tot de watertoets wel voort uit de bepaling van artikel 8, § 2, tweede lid DIWB.

De motivering, vereist door voormeld artikel 8, § 2, tweede lid DIWB, dient niet te zijn vervat in het ministerieel besluit houdende goedkeuring van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan. Deze motivering kan ook worden opgenomen in de toelichtingsnota bij het plan.

5.9. Te dezen vermeldt de “Toelichtingsnota” onder punt “8 Sectorale wetgeving” wat volgt:

#### “8.1 Passende beoordeling

Voor het plangebied werd er reeds een passende beoordeling opgesteld, daar het plangebied in habitatrictlijngebied gelegen is. Deze werd opgesteld in februari 2006. Als eindconclusie werd gesteld dat ‘met betrekking tot het voorliggend project kan gesteld worden dat, op voorwaarde dat de voorgestelde milderende maatregelen toegepast worden, de effecten op de speciale beschermingszone ‘bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen’ niet van die aard zijn dat de betreffende instandhoudingsdoelstellingen in het gedrang komen en dat het geen betekenisvolle aantasting zal veroorzaken op de natuurlijke kenmerken van de SBZ-H’.

De mitigerende of milderende maatregelen zijn:

- Het rooien van bomen en het verwijderen van de waardevolle eiken/haagbeukkant zoveel mogelijk beperken of vermijden. Tijdens de aanleg van de toegang en tijdelijke werkzone dient de eiken/haagbeukkant behouden te blijven.
- Bij de aanleg van het bosplantsoen op de dijk streekeigen, aangepaste soorten aanplanten.
- Een weiland/hooiland-gebruik in het gebied dat kan onderlopen stimuleren.
- De werkzaamheden worden bij voorkeur buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd.
- De levensbiotopen van de beekprik en de rivierdonderpad dient zo weinig mogelijk verstoord te worden. Hiervoor dient de bodem van de Terkleppebeek zo weinig mogelijk aangetast te worden. Het is te verkiezen slijk- en kruidruimingen achterwege te laten in

de waterloop. Fysische obstakels in de waterloop dienen passeerbaar gemaakt te worden voor de adulten die in stroomopwaartse richting naar geschikte paaiplassen op zoek gaan. Voor beekprik is de meest aangewezen methode het vervangen van het hoogteverschil door een helling met stenen of stukken hout. Het maximaal overbrugbare hoogteverschil bedraagt vermoedelijk een 15-tal cm.

- De waterkwaliteit van de Terkleppebeek mag door het uitvoeren van het project geen negatieve invloed ondervinden.
- Er zijn geen onderzoeksresultaten beschikbaar betreffende wetenschappelijk onderbouwde NTMB- maatregelen.

De passende beoordeling wordt in bijlage toegevoegd.

## 8.2 watertoets:

### 8.2.1 Toetsing aan de beoordelingsschema's

#### 1. Gewijzigd overstromingsregime

Het overstromingsgebied wordt aangelegd in de natuurlijke vallei van de Terkleppebeek en heeft als doel de overstromingen en waterberging te centraliseren stroomopwaarts de woonkern van Everbeek-Beneden, waardoor wateroverlast in de woonkern vermeden wordt. Het overstromingsgebied en de dwarsdijk worden zodanig geconcipieerd dat enerzijds het natuurlijke overstromingsgebied, stroomopwaarts van de woonkern, sneller wordt aangesproken. Anderzijds is de constructie zodanig dat het water niet langer in het overstromingsgebied wordt vastgehouden dan strikt noodzakelijk om de stroomafwaarts gelegen woongebieden te beschermen. Dit omwille van het snel terug ter beschikking hebben van de nodige bergingsruimte en omwille van het behoud en ontwikkelen van de ecologische kwaliteiten van het gebied (vermijden van rottingsprocessen en verruigen van de graslanden). Volgens het advies op de passende beoordeling heeft de aanleg van het overstromingsgebied geen significant negatief effect op de habitats en soorten waarvoor het gebied is aangeduid in kader van de Europese Habitatrichtlijn.

#### 2. Gewijzigde afstromingshoeveelheid

Bij de aanleg van het overstromingsgebied worden geen bijkomende verharde oppervlakken aangelegd waardoor het afstromingsregime ongewijzigd blijft. Voor de aanleg van de toegangsweg wordt gebruik gemaakt van waterdoorlatende materialen (dolomiet).

#### 3. Gewijzigde infiltratie naar het grondwater

De aanleg van het overstromingsgebied brengt geen wijziging in de infiltratiemogelijkheden van het hemelwater naar het grondwater.

#### 4. Gewijzigd grondwaterstromingspatroon

Het overstromingsgebied wordt gerealiseerd in een gebied met natte en vochtige leembodems waarvan de infiltratiemogelijkheden beperkt zijn. De gronden kennen een drainageklasse e en h. De drainageklasse e wijst op natte valleigronden; de klasse h duidt op een stuwwaterlaag die het gevolg is van de aanwezigheid van een ondiepe, ondoorlaatbare kleilaag.

Het operationaliseren van het overstromingsgebied heeft geen significante negatieve effecten op de grondwaterstromingen. Na een overstromingsevenement kan er zich lokaal een tijdelijke vernatting van de valleigronden voordoen.

Het overstromingsgebied is niet gelegen in een gebied dat gevoelig is voor grondverschuivingen. De karteringskaart voor grondverschuivingen geeft geen grondverschuivingen in het verleden aan.

#### 5. Opslag en storten van bodemvreemd materiaal

In kader van dit project worden er geen bodemvreemde materialen gebruikt. Tijdens de aanlegfase wordt ter hoogte van de te construeren dwarsdijk ongeveer 30 cm teelaarde afgegraven die wordt gebruikt als afdekkingsmateriaal voor de dijk. Het dijklichaam zelf wordt opgebouwd uit klei of kleiachtige grond. Voor de aanleg van de toegangsweg wordt gebruik gemaakt van dolomietgesteente.

#### 6. Wijziging van vegetatie

Bij de aanleg van het overstromingsgebied wordt de wijziging van vegetatie beperkt. Enkel ter hoogte van dwarsdijk wordt een deel van de aanwezige houtkant verwijderd. Dit verlies aan vegetatie wordt gecompenseerd door de dwarsdijk in te planten met streekeigen en autochtoon bosplantsoen.

Uit het oppervlaktewatermeetnet van de Vlaamse Milieumaatschappij blijkt dat de waterkwaliteit van de Terkleppebeek goed is en voldoet aan de basismilieukwaliteitsnormen. Fysicochemische analyses (2006) van het oppervlaktewater ter hoogte van twee stroomopwaarts gelegen meetplaatsen (Breedstraat en Kremerstraat) tonen aan dat het water een kwaliteit heeft die varieert van aanvaardbaar tot niet verontreinigd. Uit dit gegeven en uit het positief advies van het Agentschap van Natuur en Bos op de passende beoordeling kan afgeleid worden dat het operationaliseren van het overstromingsgebied geen significante negatieve effecten heeft op de aanwezige vegetatie.

#### 7. Reliëfwijziging

Enkel ter hoogte van de dwarsdijk wordt het reliëf gewijzigd binnen de vallei van de Terkleppebeek. Door deze beperkte reliëfwijziging neemt de ruimte voor water aanzienlijk toe en wordt de veiligheid gegarandeerd in de woonkern van Everbeek-Beneden. Deze effecten van het overstromingsgebied zijn in overeenstemming met de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid (art. 5 6°c en d). De dwarsdijk wordt met zachte hellingen aangelegd omwille van het verhogen van de stabiliteit en het beperken van de zichtbaarheid in het landschap.

#### 8. Toename en bestendiging van knelpunten voor vismigratie in de waterloop

Ter hoogte van de dwarsdijk wordt de Terkleppebeek plaatselijk overwelfd over een lengte van ongeveer 13m. De overwelfing is een rechthoekige koker (1500/1000 mm) en wordt zo geconcentreerd dat deze geen vismigratieknelpunt vormt.

#### 9. Migratiebelemmering voor de fauna op de oever

De dwarsdijk wordt met zachte hellingen aangelegd en beplant met streekeigen, autochtoon bosplantsoen. Op deze wijze vormt de dwarsdijk geen barrière voor de migratie van fauna langs de oevers. Bovendien kan de beplanting fungeren als beschuttingsplaats voor de aanwezige fauna.

De woonkern van Everbeek-Beneden vormt een versnippering voor de faunapassage langs de oevers door de aanwezigheid van korte overwelfingen onder de wegen en ommuurde tuinen. De aanleg van het overstromingsgebied verslechtert de bestaande migratiemogelijkheden niet.

#### 10. Gewijzigd afvoergedrag/structuurkwaliteit van de waterloop.

Ter hoogte van Everbeek-Beneden heeft de Terkleppebeek een waardevolle structuur. Ter hoogte van de dwarsdijk wordt de waterloop voor een beperkte lengte van 13m overwelfd. De aanleg van het overstromingsgebied heeft geen significante negatieve effecten op de structuurkwaliteit van de waterloop.

##### 8.2.2 Toetsing aan de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid

1) De bescherming, de verbetering of het herstel van oppervlaktewater- en grondwaterlichamen zodat tegen 22 december 2015 een goede toestand van de watersystemen wordt bereikt

Het overstromingsgebied op de Terkleppebeek heeft geen significante negatieve effecten op de structuurkwaliteit van de waterloop (oppervlaktewaterlichaam). Eveneens zijn er bij de aanleg en de exploitatie van het overstromingsgebied geen negatieve gevolgen voor de waterkwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam. De grondwaterstromingen en de grondwaterkwaliteit (grondwaterlichaam) worden niet negatief beïnvloed.

2) Het voorkomen en verminderen van de verontreiniging van oppervlaktewater en grondwater

De toetsing van het project aan deze doelstelling is niet van toepassing.

3) Het duurzaam beheer van de voorraden aan oppervlakte- en grondwater (van belang bij infiltratievermindering of wateronttrekking)

De toetsing van het project aan deze doelstelling is niet van toepassing.

4) Het voorkomen van de verdere achteruitgang van aquatische ecosystemen, van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen en van waterrijke gebieden onder meer door:

a) het zoveel mogelijk behouden en herstellen van de natuurlijke werking van watersystemen

Het overstromingsgebied wordt aangelegd binnen de vallei en het natuurlijk overstromingsgebied van de Terkleppebeek. Het overstromingsregime wordt in die zin gewijzigd dat het natuurlijk overstromingsgebied sneller zal aangesproken worden en ten behoeve van de bescherming van de woonkern te Everbeek-Beneden. Deze beschermingsmaatregel sluit zeer nauw aan bij het natuurlijk overstromingsregime en de natuurlijke werking van de Terkleppebeek. Uit de passende beoordeling blijkt eveneens dat de valleigronden door de werking van het overstromingsgebied niet negatief beïnvloed worden en dat milderende maatregelen ten behoeve van het watersysteem en de terrestrische ecosystemen worden voorzien bij de ontwikkeling van dit overstromingsgebied (conform de passende beoordeling).

b) het ongedaan maken of het beperken van het schadelijk effect van versnippering die ontstaan is door niet-natuurlijke elementen in en langs oppervlaktewaterlichamen

De lokale overwelfing van Terkleppebeek ter hoogte van de dwarsdijk wordt op zo een manier geconcipteerd dat er geen nieuwe vismigratieknelpunten ontstaan. De dwarsdijk wordt aangelegd conform de richtlijnen van de natuurtechnische milieubouw, waarbij geopteerd wordt voor zacht hellende dijkwallen, die worden beplant met streekeigen autochtoon bosplantsoen.

Voor de toegangsweg wordt gebruik (gemaakt) van natuurlijk, waterdoorlatend dolomiet-gesteente.

5) Het verbeteren en het herstellen van aquatische ecosystemen en van rechtstreeks van waterlichamen afhankelijke terrestrische ecosystemen (in de speciale beschermingszones voorzover het maatregelen betreft bedoeld in artikel 36ter §§1 en 2, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu)

Het overstromingsgebied wordt ingeplant in het Habitatrictlijngebied BE2300007 'Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-Vlaamse bossen'. Dit gebied is in het kader van de Habitatrictlijn aangemeld omwille van het voorkomen van een aantal habitats, zoogdieren, vissen en amfibieën. Instandhoudingsdoelstellingen en -maatregelen zijn voor dit habitatrictlijngebied nog niet geformuleerd door de bevoegde instantie.

Volgens de passende beoordeling, en het positief advies hierover van het Agentschap voor Natuur en Bos, worden geen van deze belangrijke habitats en soorten op een significante negatieve manier beïnvloed. Het concept van het overstromingsgebied is erop gericht dat elke verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu wordt vermeden. Via de milderende maatregelen, beschreven in de passende beoordeling, duidt de overheid dat zij iedere betekenisvolle verstoring van de aanwezige soorten wenst te vermijden. De handelingen gebeuren conform artikel 16 van het decreet op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu d.d. 21 oktober 1997.

6) Het beheer van hemelwater en oppervlaktewater zodanig organiseren dat

a) hemelwater zoveel mogelijk verdampt, nuttig wordt aangewend of infiltreert en dat het overtollige hemelwater en effluentwater gescheiden van het afvalwater wordt afgevoerd, bij voorkeur op een vertraagde wijze

Door de aanleg van het overstromingsgebied wordt aan het oppervlaktewater alle kansen geboden om te infiltreren in de ondergrond en te verdampen. Het aandeel van de verdamping is minimaal aangezien het oppervlaktewater niet langer vastgehouden wordt dan strikt noodzakelijk; dit omwille van het snel terug ter beschikking hebben van de nodige bergingscapaciteit en het behoud en ontwikkelen van de ecologische kwaliteiten van het gebied. De infiltratiecapaciteiten in het stroomgebied van de Terkleppebeek zijn eerder beperkt door de lemige en kleiige ondergrond.

b) verdroging wordt voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt

De toetsing van het project aan deze doelstelling is niet van toepassing.

c) zoveel mogelijk ruimte wordt geboden aan water, met behoud en herstel van de watergebonden functies van oeverzones en overstromingsgebieden

Het overstromingsgebied is zodanig geconcipieerd dat bij een overstromingsevenement de maximale ruimte aan overstromingswater wordt geboden. Het overstromingsgebied heeft een oppervlakte van 5,2 ha en is zodanig ontworpen dat het water in de breedte wordt geborgen en niet in de hoogte. Bij het maximale vulpeil bereikt de waterkolom op het diepste punt van het overstromingsgebied een hoogte van 1,50 à 1,75 m.

d) de risico's op overstromingen die de veiligheid aantasten van de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen, gelegen buiten de overstromingsgebieden, worden teruggedrongen

Het initiatief van de overheid om het overstromingsgebied te realiseren kadert binnen deze doelstelling. Het overstromingsgebied dringt de risico's op overstromingen in de stroomafwaartse woongebieden sterk terug.

7) Het terugdringen van landerosie en van de aanvoer van sedimenten naar de oppervlaktewaterlichamen en van het door menselijk ingrijpen veroorzaakt transport en afzetting van slib en sediment in het oppervlaktewaterlichaam

De gemeente Brakel beschikt over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan, waaraan zij uitvoering geeft. Binnen het stroomgebied van de Terkleppebeek worden er erosiebestrijdende maatregelen getroffen door de landbouwers.

Het project rond het overstromingsgebied kadert niet binnen de erosiebestrijding, maar heeft rechtstreekse baten bij een correcte uitvoering van het erosiebestrijdingsplan.

8) Het beheer en het ontwikkelen van waterwegen met het oog op de bevordering van een milieuvriendelijker transportmodus voor personen en goederen via de waterwegen en het realiseren van de intermodaliteit van de andere vervoersmodi en het bevorderen van de internationale verbindingfunctie ervan

De toetsing van het project aan deze doelstelling is niet van toepassing.

9) De integrale afweging van de diverse functies binnen een watersysteem, evenals het onderling verband tussen de verschillende functies van het watersysteem

De vallei van de Terkleppebeek kent meerder(e) functies waaronder een waterbergende en een ecologische functie.

De natuurlijke vorm van waterberging is ter hoogte van de woonkernen niet gewenst. Door de aanleg van het overstromingsgebied stroomopwaarts de woonkern van Everbeek-Beneden krijgt het stroomopwaarste gedeelte van de Terkleppebeek een meer uitgesproken, onderbouwde en gecontroleerde waterbergingsfunctie.

Daarnaast heeft de Terkleppebeek eveneens een ecologische functie. Met het positief advies van het Agentschap voor Natuur en Bos op de passende beoordeling geeft deze instantie te kennen dat de waterbergingsfunctie stroomopwaarts de woonkernen niet in conflict is met de ecologische functie.

De ecologische functie van de Terkleppebeek is een continue functie, waar de waterbergende functie van deze waterloop beperkt is in tijd.

10) Het bevorderen van de betrokkenheid van de mens met het watersysteem, waaronder de verhoging van de belevingswaarde in stedelijke gebieden en vormen van zachte recreatie

In het betreffende gebied zijn een aantal voetwegen aanwezig die zachte recreatie (wandelen) toelaten. De voetweg die zich in het overstromingsgebied bevindt, wordt verlegd en komt te liggen op de bovenzijde van het dijklichaam. Het verleggen van de voetweg laat de ontsluiting van het gebied door wandelaars toe, verhoogt de betrokkenheid van de mens bij het watersysteem en toont het maatschappelijk nut van het overstromingsgebied.

8.2.3 Toetsing aan de beginselen van het decreet Integraal Waterbeleid

1. het standstillbeginsel

Enerzijds zal het overstromingsgebied de woonkernen beschermen tegen wateroverlast wat een verbetering is van de situatie voor de mens. Anderzijds heeft dit project geen significantie negatieve effecten op het watersysteem (structuurkwaliteit, vismigratie, ...)

De realisatie van het overstromingsgebied op de Terkleppebeek verbetert de kwantitatieve toestand van het watersysteem zonder dat er verder enige schadelijke effecten optreden.

## 2. het preventiebeginsel

Bij het ontwerp van het overstromingsgebied is rekening gehouden met het voorkomen van schadelijke effecten op het valleigebied van de Terkleppebeek. Het overstromingswater wordt niet langer geborgen dan strikt noodzakelijk, vismigratie en faunapassage worden gegarandeerd, de structuurkwaliteit van de waterloop wordt behouden. Door de aanleg van het overstromingsgebied worden de maatschappelijke kosten van overstromingen in de woonkernen beperkt. Dit project valt te verantwoorden omdat via een relatief lage kost grote maatschappelijke baten worden gerealiseerd.

## 3. het bronbeginsel

Vertraagde afvoer van hemelwater start bij het perceel waar de neerslag valt. Door de maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste decennia, onder andere in de landbouw (schaalvergroting), is het afvoerregime in het stroomgebied van de Terkleppebeek gewijzigd. De overheid ondersteunt het bronbeginsel ten volle, maar is zich terdege bewust dat de termijnen die nodig zijn om maatregelen te nemen bij iedere puntbron binnen het stroomgebied, buiten proportie zijn in vergelijking met de dringendheid van dit project.

Uit de ondersteuning van het bronbeginsel door de overheid volgt dan ook het initiatief om water bovenstrooms te bergen in plaats van maatregelen te nemen om het water versneld af te voeren.

## 4. het voorzorgsbeginsel

Aan dit beginsel wordt invulling gegeven door het overstromingswater niet langer vast te houden dan strikt noodzakelijk. Hierdoor worden er geen negatieve effecten gecreëerd voor de aanwezige vegetatie en habitats. Aan de binnenzijde van het overstromingsgebied worden parallel aan de linker- en rechterdijkhelft twee grachten gegraven die het water vlot laten wegvloeien.

## 5. het 'de vervuiler betaalt' beginsel

De overheid (gemeente, provincie, Vlaams Gewest) is bevoegd voor het beheer van het watersysteem en dient in te staan voor het voorkomen van wateroverlast voor de vergunde of vergund geachte woningen en bedrijfsgebouwen (cfr. decreet Integraal waterbeleid).

## 6. het kostenterugwinningsbeginsel

De toetsing van het project aan dit beginsel is niet van toepassing.

## 7. het herstelbeginsel

De realisatie van het overstromingsgebied brengt geen significante negatieve effecten met zich mee voor het watersysteem. Ter hoogte van de dwarsdijk wordt een beperkt gedeelte van een houtkant verwijderd. Dit verlies aan vegetatie wordt gecompenseerd door het inplanten van de dijk met streekeigen, autochtoon bosplantsoen.

## 8. het participatiebeginsel

In kader van de procedure die het ruimtelijke uitvoeringsplan voor dit project moet doorlopen wordt de burger nauw bij dit project betrokken. Tijdens het openbaar onderzoek van het RUP kan iedereen de documenten raadplegen en indien gewenst hier de nodige opmerkingen en bezwaren op formuleren.

In het kader van de grondaankopen werd een openbaar onderzoek gehouden van 29 mei 2007 tot en met 13 juni 2007. Er werden 9 bezwaren ingediend. De procedure omtrent de grondverwervingen is eveneens nog lopende. De gemeente heeft ondertussen geopteerd om een onteigeningsplan op te maken om deze gronden te verwerven.

#### 9. het beginsel van hoog beschermingsniveau

Om multifunctioneel gebruik van het watersysteem af te stemmen op dit beginsel zijn een aantal maatregelen in dit project geformuleerd: het overstromingswater wordt niet langer vastgehouden dan strikt noodzakelijk, de structuurkwaliteit van de waterloop wordt behouden, verlies aan houtige vegetatie wordt gecompenseerd, nieuwe vismigratie(...)knelpunten worden vermeden, de dwarsdijk is faunapasseerbaar, de toegangsweg wordt buiten de biologisch waardevolle percelen aangelegd.

Het ondersteunen van dit beginsel door de initiatiefnemende overheid wordt bevestigd door de positieve evaluatie van het Agentschap voor Natuur en Bos voor de passende beoordeling.

#### 10. het watersysteem als ordenend principe

De opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor de aanleg van het overstromingsgebied onderstreept het belang dat gehecht wordt aan de ordenende eigenheid van het watersysteem binnen de ruimtelijke ordening.

#### 11. het beginsel van de evaluatie ex ante

##### a. gevolgen voor milieu

Geen negatieve gevolgen cfr. passende beoordeling en positief advies Agentschap voor Natuur en Bos.

##### b. gevolgen op het economisch aspect

(De) kosten die de overheid voor de aanleg van dit overstromingsgebied dient te maken vallen zonder enige twijfel te verantwoorden in vergelijking met de maatschappelijke kost die structureel weerkerende wateroverlast met zich meebrengt. Vanuit landbouwtechnisch oogpunt brengt de aanleg van het overstromingsgebied mogelijks enige waardevermindering van de gronden met zich mee. Voor de eigenaars en gebruikers wordt dit ondervangen door het engagement van de overheid om voor het economisch verlies dat zij mogelijks lijden een billijke vergoeding te voorzien (aankoop gronden, gebruiksovereenkomst).

##### c. gevolgen op het sociaal aspect

In kader van dit project streeft de overheid het doordacht handelen na met als doel een sociale invulling te geven aan dit project en hiermee een sociale voldoening te creëren.

##### d. gevolgen voor de samenleving

Uit dit project vloeien enkel positieve gevolgen voor de samenleving voort. Wateroverlast wordt in de woonkernen vermeden; de waterloop kan zijn ecologische functies ten volle blijven benutten en ontwikkelen”.

5.10. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidscontrole is de Raad van State niet bevoegd zijn beoordeling van het plan wat de zgn. “watertoets” betreft in de plaats te stellen van die van de bevoegde overheid. Hij is wel bevoegd na te gaan of de administratieve overheid de haar terzake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

5.11. De verzoekende partij beperkt zich in haar verzoekschrift tot nietigverklaring tot een uiteenzetting van haar eigen standpunten met betrekking tot een toetsing van het plan aan de doelstellingen vervat in artikel 5, 1°, 4°, 5°, 6° en 7° en artikel 6, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 7°, 9° en 10° DIWB. Zij gaat hierbij evenwel voorbij aan de voormelde “passende beoordeling” in het kader van de ligging van het gebied in een SBZ en aan de toetsing aan “de beoordelingsschema’s” en aan “de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid”, die zij als zodanig niet betwist.

De voor het eerst in de laatste memorie geuite kritiek op de “passende beoordeling” en elementen uit de “watertoets” vervat in de toelichtingsnota, is, aangezien niet blijkt en ook niet wordt beweerd dat deze niet eerder kon worden geformuleerd, laattijdig en derhalve niet ontvankelijk.

Ten slotte faalt het argument van de verzoekende partij dat de “passende beoordeling” ontbreekt in het dossier, in feite, nu de volledige tekst van deze “Passende beoordeling van de gevolgen van het plan of project op de SBZ” als “bijlage 2” is gevoegd bij de toelichtingsnota.

5.12. Het middel wordt verworpen.

## *B. Tweede middel*

### *Standpunt van de partijen*

5.13. In een tweede middel voert de verzoekende partij de schending aan van de “artikelen 8, 14 en 36ter van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (verder het natuurdecreet), en de schending van artikel 6 van de Europese richtlijn 92/43/EEG, en de schending van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de motivering van rechtshandelingen, en de schending van het integratiebeginsel en van de beginselen van behoorlijk bestuur met name het voorzorgsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het legaliteitsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het beginsel van de behoorlijke afweging”,

“Doordat de overstromingsgebieden betrekking hebben op gronden die biologisch waardevol tot zeer waardevol zijn en die biologische waarde verloren gaat door de vuilvracht die zal bezinken in die gecontroleerde overstromingsgebieden

Terwijl iedereen die handelingen verricht of hiertoe de opdracht verleent, en die weet of redelijkerwijze kan vermoeden dat de natuurelementen in de onmiddellijke omgeving daardoor kunnen worden vernietigd of ernstig geschaad, verplicht is om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijze van hem kunnen worden gevergd om de vernietiging of de schade te voorkomen, te beperken of indien dit niet mogelijk is, te herstellen (art. 14 v/h natuurdecreet),

en terwijl de overheid niets doet voor het behoud van de natuur en om het standstill-beginsel toe te passen (art. 8 v/h natuurdecreet),

en terwijl er een betekenisvolle aantasting (art. 36ter van het natuurdecreet) van de natuurlijke kenmerken van deze overstromingsgebieden is, een aantasting die een significant effect vormt (art. 6 van de habitatrichtlijn) aangezien ze natuurlijke kenmerken niet alleen binnen de betrokken (aan te leggen) overstromingsgebieden aantast maar ook verder stroomafwaarts over een zeer grote lengte van beide beeklopen en men geen rekening houdt met de ecologische vereisten van de soorten die hier leven.

#### *Bespreking*

In het aan te leggen overstromingsgebied van de Kalsterbeek ligt centraal ‘soortenrijk permanent cultuurgrasland met relictten van halfnatuurlijke graslanden’ dat aangeduid staat als biologisch waardevol met zeer waardevolle elementen. Aan de Terkleppebeek gaat het om hetzelfde plus ook om het biologisch waardevolle ‘weilandcomplex met veel sloten en/of microreliëf en met relictten van halfnatuurlijke graslanden’. Ook verder stroomafwaarts (alwaar de dynamiek van

natuurlijke overstromingen die voor een karakteristieke abiotiek zorgt, verloren gaat) komen overwegend biologisch (zeer) waardevolle percelen voor.

Op het verlies aan natuurwaarden en het verlies aan natuurlijke kenmerken van de natuurlijke overstromingsgebieden over een zeer groot deel van de bekkens van de Kalster(Binche)beek en de Terkleppebeek werd dieper ingegaan hoger in dit verzoekschrift.

De ministeriele besluiten zijn noch uitdrukkelijk, noch deugdelijk gemotiveerd. Er is sprake van het ontbreken van een uitdrukkelijke motivering omdat de beslissing niet alle feitelijke (i.c. de biologische waarde van de grond, de fysische kenmerken van de grond en het belang als valleigrond) en juridische (i.c. voorkomen van vermijdbare schade en toepassing standstill-principe) elementen bevat. Daarenboven is niet naar behoren geantwoord op het bezwaar van verzoekster.

Uit hogerstaande bespreking concluderen we dat tevens diverse beginselen van behoorlijk bestuur ernstig geschonden zijn. Er werd niet zorgvuldig rekening gehouden met het standstillbeginsel, de zorgplicht en de natuurtoets van het natuurdecreet, hetgeen van de vergunningverlenende overheid verwacht wordt en er wordt derhalve geen enkele rechtzekerheid geboden m.b.t. de bescherming van biologisch zeer waardevolle gronden en de migratiemogelijkheden van organismen in dit aaneengesloten valleigebied”.

5.14. De eerste verwerende partij repliceert samengevat dat de locatie voor het overstromingsgebied stroomopwaarts en zo dicht mogelijk bij het knelpunt werd gezocht, en dat de conclusies van de passende beoordeling en de watertoets positief waren.

5.15. De tweede verwerende partij repliceert samengevat dat het bestreden RUP het resultaat is van een locatie-afweging, en dat er een uitgebreide motivering voor het RUP voorhanden is.

5.16. In de memorie van wederantwoord dupliceert de verzoekende partij:

“a) Het aan te leggen wachtbekken (...) van Zarlardinge ligt bijzonder ver weg van de te beschermen woningen. Dat van Everbeek-Beneden ligt voor de dorpskern van Everbeek-Beneden. Hier zijn enkele woningen die wateroverlast hebben, maar stroomopwaarts de dorpskern zijn er minstens zoveel woningen die wateroverlast hebben bij overstroming van de Terkleppebeek.

b) Een watertoets is niet uitgevoerd door de beslissende overheid. In de toelichtingnota wordt enkel gesproken over een houtkant die zal verwijderd

worden maar wordt niets gezegd over de biologische waarde in de wachtbekkens zelf en de invloed van het bezinkende slib op die vegetatie. In die wachtbekkens zal het water lang blijven staan wat de vegetatie eronder doet afsterven en daarenboven wordt een laag slib afgezet op die vegetatie waardoor ze versmacht. In het arrest (...) van uw Raad wordt gesteld dat deze biologische waarderingskaart mede in aanmerking dient genomen te worden om, behoorlijk besturend, met kennis van zaken te kunnen beslissen.

c) Er is een wezenlijk verschil tussen het oppervlaktewater en de (kwaliteit van de) waterbodem. Bij hevige neerslag komt er een groot debiet in de beken. Door die stroomversnelling woelt de waterbodem op en wordt het slib dat er ligt meegesleurd. Doordat die watermassa weer tot stilstand gebracht wordt in de gecontroleerde overstromingsgebieden (de wachtbekkens) krijgt het meegestroomde slib de kans om daar rustig te bezinken. Op elke beekloop wordt er rechtstreeks huishoudelijk afvalwater geloosd van 300 à 400 inwonersequivalenten. Het is zonneklaar dat dit gepaard gaat met de lozing van heel wat vervuild slib dat in deze beken terecht komt.

d) Het is contradictorisch dat een natuurlijk kenmerk van het gebied (natuurlijke overstromingen) aan banden gelegd wordt (en al het overstromende water op 1 plaats gestockeerd wordt in het habitatrichtlijngebied voor wat betreft het wachtbekken van Everbeek-Beneden), men een hoge dijk aanlegt midden in een van nature laag gelegen valleigebied en men dan droogweg concludeert dat de natuurlijke kenmerken niet aangetast worden.

e) Uit de bespreking van voorgaande concludeert verzoekende partij nogmaals dat de beslissing allerm minst deugdelijk, noch uitdrukkelijk werd gemotiveerd en (de overheid) niet alle feiten en kennis in overweging nam bij het nemen van haar beslissing”.

5.17. In haar laatste memorie laat de verzoekende partij nog gelden wat volgt:

“Bij de bespreking van het eerste middel alsook bij de bespreking van de samenhang van beide besluiten hebben we een aantal fundamentele bemerkingen geplaatst bij de watertoets en de passende beoordeling als aanvulling bij de bemerkingen geuit in de vorige memories.

Bovenop de bemerkingen die er zijn bij de passende beoordeling, kan deze o.i. niet volstaan om te voldoen aan de bepalingen van artikelen 8 en 14 aangezien de passende beoordeling focust op de criteria van aanwijzing van het habitatrichtlijngebied maar de andere natuurwaarden niet belicht.

Ook de Procoro beperkt zich in (zijn) advies door te stellen dat ze akte nemen van de punten (zie behandeling van het bezwaarschrift van Natuurpunt Boven-Dender plus Milieufrent Omer Watez namens Rudy Stevens) die handelen over de biodiversiteit. Uiteindelijk formuleert de Procoro het als volgt in zijn vergadering van 12/2/2009 waar naar verwezen wordt in het Ministerieel Besluit (...):

“\*Wat is het effect op fauna en flora?

Worden er milderende maatregelen genomen? Er is een watertoets gebeurd. Er is extra beplanting voorzien op de dijk. De weidefuncties blijven behouden. Er is een gebruiksovereenkomst met de landbouwers’.

Uit dit verslag blijkt dat men de wachtbekkens van Everbeek en Zarlardinge met elkaar verwart aangezien men het heeft over een onteigeningsplan bij dat van Zarlardinge, hetgeen onze stelling ondersteunt dat men met niet veel kennis van zaken oordeelde bij de Procoro en allerm minst onze bezwaren ten gronde heeft onderzocht.

Uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos (verder ANB) blijkt niet dat alle aspecten gunstig of duidelijk zijn. Ze schrijven in hun advies van 22 mei 2008 dat er onduidelijkheid is over de juiste locatie waar de beek zal overstromen. Enkel wanneer dit duidelijk is, kan ANB pas een correct advies verlenen. De dienst Ruimtelijke Planning stelt vragen in haar advies van 21 november 2008: ‘Daarbij stelt zich de vraag of een hoofdfunctie natuur voor dit gebied - rekening houden met de ligging in habitatrictlijngebied - niet meer aangewezen is’.

De auditeur schreef eerder bij de bespreking van het eerste middel dat ‘wordt vastgelegd dat natuurontwikkeling als nevenbestemming voorzien wordt’. Er wordt nergens gemotiveerd waarom toch voor een nevenfunctie natuur gekozen wordt terwijl aangegeven werd dat een hoofdfunctie natuur aangewezen is. Dit is uitermate belangrijk aangezien het hier om een gebied van bijzonder Europees belang gaat waarbij de overheid geacht wordt de nodige instandhoudingsmaatregelen te treffen daar waar instandhouding in de verschillende richtlijnen, decreten en besluiten gedefinieerd wordt als behoud of herstel van de natuurwaarden waarvoor de betrokken gebieden zijn aangeduid bij de Europese Commissie.

Het feit dat men een onteigeningsplan nodig heeft voor het wachtbekken van Everbeek-Beneden is in de allereerste plaats om de functie overstromingen als hoofdfunctie in de hand te kunnen houden en staat niet in functie van het behoud of het herstel van de natuurwaarden in dit Habitatrictlijngebied”.

### *Beoordeling*

5.18. Om de reden hiervoor onder randnr. 5.7. reeds uiteengezet valt het bestreden provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan niet onder de toepassing van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

Anderzijds dient het bestreden RUP, zoals elke bestuurlijke rechtshandeling, te steunen op in rechte en in feite draagkrachtige motieven. Deze kunnen ook blijken uit de stukken van het dossier.

5.19. Zoals hiervoor onder randnr. 5.8. uiteengezet bevat de toelichtingsnota een “passende beoordeling” (samenvatting onder punt “8.1 Passende beoordeling” en de volledige tekst in de bijlage 2 bij deze toelichtingsnota), evenals een omstandige “watertoets” met een “8.2.1. Toetsing aan de beoordelingsschema’s” en een “8.2.2. Toetsing aan de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid”.

De verzoekende partij beperkt zich in de uiteenzetting van het middel in het verzoekschrift tot nietigverklaring tot een in algemene bewoordingen geformuleerde kritiek dat het bestreden ministerieel besluit noch uitdrukkelijk, noch deugdelijk is gemotiveerd en dat de diverse door haar aangevoerde beginselen van behoorlijk bestuur door deze besluiten zijn geschonden. Zij gaat hierbij voorbij aan de voormelde “passende beoordeling” in het kader van de ligging van het gebied in een SBZ en aan de “toetsing” aan “de beoordelingsschema’s” en aan “de doelstellingen van het decreet Integraal Waterbeleid”, die zij als zodanig niet betwist.

De voor het eerst in de memorie van wederantwoord en de laatste memorie geuite kritiek op de “passende beoordeling” en elementen uit de “watertoets”, is, aangezien niet blijkt en ook niet wordt beweerd dat deze niet eerder kon worden geformuleerd, laattijdig en derhalve niet ontvankelijk.

5.20. Het middel wordt verworpen.

### *C. Derde middel*

#### *Standpunt van de partijen*

5.21. In een derde middel voert de verzoekende partij de schending aan van “artikel 4 van het decreet d.d. 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (verder DORO) zoals gewijzigd, en de schending van artikelen 11 en 15 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, en de schending van het koninklijk besluit houdende vaststelling van het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem van 30 mei 1978 en

het koninklijk besluit houdende vaststelling van het gewestplan Oudenaarde van 24 februari 1977. en de schending van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de motivering van rechtshandelingen, en de schending van het integratiebeginsel en van de beginselen van behoorlijk bestuur met name het voorzorgsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het legaliteitsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het beginsel van de behoorlijke afweging”,

“Doordat de aanleg van overstromingsgebieden gelegen zijn, in een context van landschappelijk waardevol agrarisch gebied, de esthetische waarde van het valleigebied aantast en niet verenigbaar is met de agrarische functie. (sic)

Terwijl het gebied bestemd is voor de landbouw in de ruime zin, er bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen en de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar mag gebracht worden en de vergunning is niet verenigbaar met de goede plaatselijke ordening en ze geen uitvoering geeft aan een duurzame ruimtelijke ordening.

#### Toelichting

De zones rondom de twee geplande overstromingsgebieden zijn gelegen in de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het koninklijk besluit houdende vaststelling van het gewestplan Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem van 30 mei 1978, gewijzigd bij Besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 1995 en het koninklijk besluit houdende vaststelling van het gewestplan Oudenaarde van 24 februari 1977.

Volgens artikel 4 van DORO is de doelstelling van de ruimtelijke ordening, dat deze gericht is op een duurzame ruimtelijke ordening. Verzoekende partij meent dat met het goedkeuren van de ruimtelijke uitvoeringsplannen en met de schending van de onder het eerste en tweede middel aangehaalde schendingen, geen invulling wordt gegeven aan een duurzame ruimtelijke ordening. De toekomstige generaties zitten opgezadeld met een landschappelijk meer aangetast gebied. De landschappelijke waarde wordt juist bepaald door de vergezichten, een landschapsvreemd element met dijkstructuren plaatsen temidden van zo'n gebied doet die visuele waarde teniet. Ook de kwaliteit van het leefmilieu op de betrokken locaties kan achteruitgaan door de langdurige overstromingen met vervuild en slibrijk water.

Volgens artikel 11 van het K.B. van 28 december 1972 betreffende de inrichting (..) van (..) de gewestplannen zijn agrarische gebieden bestemd voor de landbouw in de ruime zin. De aanleg van de wachtbekkens heeft geen uitstaans met deze landbouwfunctie. Deze staan ten dienste van de waterbergingsfunctie.

Luidens artikel 15, 4.6.1 van het K.B. van 28 december 1972 betreffende de inrichting (..) van (..) de gewestplannen zijn : ‘De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden

uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen'. Door de aanleg van wachtbekkens wordt het karakter dermate gewijzigd dat de schoonheidswaarde van het gebied zwaar aangetast zal worden.

Gelet op de arresten van het Arbitragehof van 8 mei 2001 (...) en van 18 oktober 2001 (...) ressorteert een beslissing zoals de toekenning van een stedenbouwkundige vergunning onder het toepassingsgebied van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen. De beslissing is noch uitdrukkelijk, noch deugdelijk gemotiveerd. Er is sprake van het ontbreken van een uitdrukkelijke motivering omdat de beslissing niet alle feitelijke (i.c. onderzoek naar landschappelijke schade of vernietiging van natuurelementen) en juridische (i.c. de verenigbaarheid met de bestemming van het gebied en met het architectonisch karakter van het gebied) elementen bevat. Het ontbreken van een deugdelijk onderzoek en het aanvoeren van foutieve, op zijn minst onvolledige, gegevens (bvb. m.b.t. de biologische waarde) in de adviezen van de diverse instanties kan o.i. geen grond zijn om dit te negeren. De rechtshandeling is tevens niet deugdelijk gemotiveerd omdat diverse rechtsgronden onvoldoende (ondermeer de goede plaatselijke ordening) afgewogen en onderzocht werden bij het nemen van de beslissing.

Uit hogerstaande bespreking concludeert verzoekende partij dat tevens diverse beginselen van behoorlijk bestuur ernstig (ge)schonden zijn. Niet alleen werd er niet zorgvuldig rekening gehouden met de goede ruimtelijke ordening, en werd de beslissing slecht gemotiveerd maar werd er ook geen enkele rechtzekerheid geboden m.b.t. de bescherming en het behoud van de esthetische waarden in een gebied dat bestemd is voor de bescherming en de ontwikkeling van het landschap”.

5.22. De eerste verwerende partij repliceert samengevat dat het voorzien van een gecontroleerd overstromingsgebied van groot maatschappelijk belang is om woningen en woonwijken stroomafwaarts van overstromingen te vrijwaren, dat uit de toelichtingsnota blijkt dat een vergelijkend locatie-onderzoek is gebeurd op basis van een set criteria, dat het RUP het gewestplan vervangt en de gewestplanbestemming dan ook geen toetsingskader kan vormen, en dat maatregelen zijn voorzien om het overstromingsgebied in de omgeving te integreren.

5.23. De tweede verwerende partij repliceert verder nog dat natuurontwikkeling en agrarisch medegebruik nevenbestemmingen zijn, dat in de stedenbouwkundige voorschriften maatregelen en waarborgen vervat zijn om de

ingrepen in het landschap en het milieu zo gering mogelijk te houden, en dat de aanleg van de dwarsdijk niet gepaard mag gaan met extra uitgravingen.

5.24. In haar memorie van wederantwoord dupliceert de verzoekende partij:

“In de toelichtingnota worden passages uit het RSV vermeldt (sic). Het gaat ondermeer om algemene principes en ontwikkelingsperspectieven waaronder het versterken van de relatie tussen de waterloop en de omgevende vallei. Met voorliggende PRUP's wordt de relatie verbroken aangezien over een grote lengte achter de wachtbekkens de overstromingen onmogelijk gemaakt worden terwijl die overstromingen bepalend zijn voor die relatie. De valleigebieden vormen de winterbedding van de waterlopen, het is net een van de natuurlijke kenmerken dat de waterloop in wintertijd af en toe uit zijn zomerbedding treedt en de zomerbedding (dit zijn de valleien) laat volstromen met water. Dit wordt nu onmogelijk gemaakt over een grote oppervlakte doordat de overstromingen in één enkele zone geconcentreerd worden per beekloop.

Verder staat er in het RSV dat de ruimtelijk-ecologische basiskwaliteit van waterlopen het vermijden van barrières veronderstelt en het behoud van natuurlijke oevers en stroomkuilenpatroon in de waterloop en het niet aanbrengen van een oeververharding. Met de betwiste PRUP's wordt net een barrière opgeworpen voor en achter de dijk van de wachtbekkens en met die dijk worden de natuurlijke oevers aangetast.

Bij haar verwijzing naar het PRS schrijft men o.m.: ‘het hele deelbekken .. waarin de landschappelijke waarde nu al een belangrijke aantrekkingskracht uitoefent op toeristen en recreanten (..) De typische, traditionele landschapskenmerken ((..)groene beekvalleien) bieden mogelijkheden om tegelijk de ecologische functies uit te bouwen, het landschap te versterken (..)’. Met de wachtbekkens wordt het landschap verzwakt in de twee beekvalleien. Men vermeldt ook de ontwikkelingsvisies uit het PRS, waaronder ‘het fysisch systeem als kapstok voor de landschapsvormende functies bos, natuur en landbouw’ Doordat de natuurlijke kenmerken hier ongedaan maken (sic) door een andere functie dan bos, natuur en landbouw hier voorrang te geven doet men afbreuk aan die beoogde landschapsvorming. Nog uit het PRS citeert men ‘Mogelijkheden i.k.v. integraal waterbeheer omvatten (..) herstel van waterlopen’. Door een heuse constructie te plaatsen midden in de vallei worden deze waterlopen allerm minst hersteld. In het PRS heeft men beide waterlopen geselecteerd als natuurverbindingsgebied. Hiervoor schuift men volgende ontwikkelingsperspectieven vooruit: ‘behoud van voor de natuur gunstige waterhuishouding en tegengaan van risico van verdroging (..) behoud en herstel van de natuurlijke structuurkenmerken van waterlopen’ Men kiest hier voor een onnatuurlijk systeem om het water op 1 plaats per beek vast te houden. Dit is geen gunstige waterhuishouding voor de natuur (o.m. omdat problemen geeft (sic) voor de dispersie en uitwisseling van

plantenzaden over de gehele vallei) en men werkt verdroging in de hand op die plaatsen waar er geen overstromingen meer zullen plaats vinden.

De beslissende overheid faalt aldus in haar motivatie hoe de aanleg van zo'n dijkconstructie verzoenbaar is in dergelijke landschappelijk waardevolle context en met de principes uit het RSV en het PRS".

5.25. In haar laatste memorie laat de verzoekende partij nog gelden wat volgt:

"De essentie van de twee plannen is dat er zowel op de Terkleppebeek als op de Molenbeek een dwarsdijk aangelegd wordt en dat beide beken afgesloten kunnen worden met een schuif.

Die dwarsdijken zullen zeer bepalend zijn in dit laagst gelegen punt (i.c. valleigronden) van het landschap. Er zijn weinig of geen manieren om die dwarsdijken weg te moffelen in dit gave landschap. Er kan niet om het grote karakter van deze dijken heen gegaan worden. Van op de heuvelkam tussen de twee beken zie je de twee valleien met hun beken liggen. Met voorliggend RUP wenst men dwars in die valleien twee dijken aan te leggen die het landschap een sterk gewijzigde aanblik zullen geven en die niet in overeenstemming zijn met dit historische landschap dat zich gedurende duizenden jaren gevormd heeft".

### *Beoordeling*

5.26. Overeenkomstig artikel 201 van het decreet van 18 mei 1999 – thans artikel 7.4.5 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening- worden de plannen van aanleg vervangen door de voorschriften van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, voor het grondgebied waarop deze betrekking hebben.

De voorschriften van een RUP kunnen dan ook geen inbreuk vormen op de voorschriften van een eerder plan van aanleg zoals een gewestplan.

5.27. Voorts dient te worden vastgesteld dat het bestreden RUP ook aandacht besteedt aan de karakteristieken van het ter plaatse bestaande landschap, en als zodanig invulling geeft aan de door artikel 4 van het decreet van 18 mei 1999 -thans artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening- gestelde vereiste dat ook esthetische en landschappelijke overwegingen moeten worden meegenomen in de afweging om te komen tot een duurzame ruimtelijke ordening.

In de toelichtingsnota wordt hieromtrent onder punt "8.3. Milieubeoordeling" gesteld wat volgt:

### “8.3.6 Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie Referentiesituatie

Op macroschaal is het gebied gelegen in het traditionele landschap Land van Zottegem (code 220110 volgens de traditionele landschapsindeling van Antrop en Van Damme, 1995). In de onmiddellijke nabijheid ligt het traditionele landschap Vlaamse Ardennen (2220130) evenals dat van de Dendervallei. (921 050).

Het traditionele landschap Land van Zottegem wordt gekenmerkt door een golvende topografie en een sterk verstedelijkt weefsel. De bebouwing is dikwijls ruimtebegrenzend en is complex verweven met de open ruimte. De zichtbare open ruimten zijn sterk versnipperd en onregelmatig met een sterk verschillende omvang. Het aantal gerichte vergezichten (is) beperkt en word(t) topografisch bepaald en begrensd door reliëf, bebouwingen en vegetatie. De kleine landschapselementen zijn geïsoleerd en weinig herkenbaar.

Het traditionele landschap Vlaamse Ardennen wordt gekenmerkt door beboste heuvels en een versneden topografie met heel wat micro-elementen (holle wegen, bronamfitheaters, ...) en talrijke zandgroeven.

De bebouwing is vaak geïsoleerde bebouwing (o.m. residentiële (ver)nieuwbouw) die vooralsnog wordt opgeslorpt door de topografie en vegetatie.

De skyline wordt bepaald door topografie en bossen. De zichtbare open ruimten zijn eerder kleine open ruimten die begrensd zijn door de topografie en de vegetatie.

Het aantal panoramische en gerichte vergezichten zijn beperkt en worden topografisch bepaald.

Wat de kleine landschapselementen betreft kan gesteld worden dat er talrijke ecologische, geologische en geomorfologische micro-elementen aanwezig zijn.

Het traditionele landschap van de Dendervallei is een asymmetrische vallei met uitgesproken valleiranden. Kenmerkend zijn de kleine blokvormige percelen met talrijke meersen en bomenrijen, talrijke oeverwallen op de rand van de vallei en verschillende gefossiliseerde meanders.

De erfgoedwaarde van het landschap in (de onmiddellijke nabijheid van) het plangebied wordt bepaald door ankerplaatsen, relictzones, lijnrelicten en vermoedelijk ook archeologisch patrimonium.

Het plangebied behoort niet tot een beschermd landschap, beschermd monument, stads- of dorpsgezicht. Het plangebied zelf ligt in de relictzone van Goferdinge - Gelembeker en grenst aan de relictzone van de Vlaamse Ardennen.

In het noordwesten ligt de ankerplaats Trimpontbos en Haeyensbos.  
Effectbespreking

De indeling in effectgroepen voor de discipline ‘Landschap, Bouwkundig Erfgoed en Archeologie’ komt overeen met drie waarderingsniveaus van landschappen en is als volgt:

- het landschap als relatiesysteem
- de erfgoedaspecten
- de perceptieve kenmerken

Volgende effectgroepen komen aan bod:

- structuur- en relatiewijzigingen
- wijzigingen erfgoedwaarde
- wijzigingen perceptieve kenmerken
- wijzigingen belevingswaarde

De laatste effectgroep wordt vermeld omwille van de volledigheid, doch gaat het hier om impact die ingrepen hebben op de receptor ‘mens’, waarvoor dan ook naar de discipline mens wordt verwezen.

Structuur- en relatiewijzigingen:

De effecten op de structuur van het landschap en de relatiewijzigingen zijn niet significant omwille van de beperkte ingreep in het landschap. Enerzijds is er wel de permanente dijk die aan de zuidkant wordt gerealiseerd, anderzijds is er de niet-permanente invulling van het overstromingsgebied.

Wijzigingen er(f)goedwaarde:

Binnen het plangebied wordt er geen bijzondere erfgoedwaarde bedreigd. Het verlies aan archeologisch erfgoed binnen de strook van de dijk kan wel als een negatief effect worden aanzien.

Wijzigingen perceptieve kenmerken:

De wijzigingen van perceptieve kenmerken is zeer beperkt. Enkel de realisatie van de dijk veroorzaakt een verandering van perceptieve kenmerken. Voor het overgrote deel wordt de referentiesituatie in het plangebied behouden met dat verschil dat bij periodes van hevige neerslag de gronden achter de dijk mogelijks onderlopen.

Milderende maatregelen

Het is niet per se nodig om bijkomende maatregelen te nemen om de ingreep in het landschap, zijnde de realisatie van een overstromingsgebied met de afsluitdijk, te voorzien.

Een maatregel die wel in acht moet worden genomen behelst het omgaan met het potentieel archeologisch erfgoed. Om te voorkomen dat de vindplaatsen tijdens de uitvoering van de werken vernield worden en dat de werken vertraging oplopen door onverwachte vondsten dient een onderzoek uitgevoerd te worden dat voldoet aan de voorwaarden zoals bepaald door R-O Vlaanderen, Onroerend Erfgoed”.

Aldus wordt in het stedenbouwkundig voorschrift voor de “zone voor waterberging” opgelegd dat moet worden gezorgd voor “versterking en herstel van de bestaande kleine landschapselementen”, dat bij de inrichting van het gebied “de verhoging van de landschappelijke en ecologische waarde” voorop moet staan, dat reliëfwijzigingen en de aanleg van dijken tot een minimum beperkt moeten worden en verantwoord zijn in het kader van de doelstelling van het verhogen van de landschappelijke waarde van het gebied, dat de aanvrager in zijn dossier moet aantonen dat de constructies zich inpassen in het landschap en dat het overstromingsgebied in de omgeving ingepast wordt met kwalitatieve landschappelijke en ecologische oevers, dat “de kenmerkende openheid en compartimentering van het gebied” gerespecteerd zal moeten

worden en ook vertaald moeten worden in de beplanting met differentiatie in het op te maken beheersplan.

Tevens wordt geopteerd voor het enkel aanleggen van een dwarsdijk, zodat de ingreep op het terrein zo minimaal mogelijk blijft en geen extra uitgravingen nodig zijn (zie hierover de bladzijden 8 en 29 van de toelichtingsnota).

Gelet op deze maatregelen en de verantwoording van het planoogmerk, kan in redelijkheid niet worden gesteld dat bij het opmaken van het bestreden RUP onvoldoende aandacht werd besteed aan de esthetische en landschappelijke facetten, zoals bepaald in artikel 4 van het decreet van 18 mei 1999, thans artikel 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

5.28. De argumenten die de verzoekende partij nog in de memorie van wederantwoord aanhaalt met betrekking tot de beweerde strijdigheid van het planinitiatief met principes uit het RSV en uit het provinciaal ruimtelijk structuurplan, konden reeds zijn aangevoerd in het inleidend verzoekschrift, zodat zij niet meer op ontvankelijke wijze in de memorie van wederantwoord kunnen worden opgeworpen.

5.29. Het middel wordt verworpen.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 januari 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

|                 |                  |
|-----------------|------------------|
| Roger Stevens,  | kamervoorzitter, |
| Johan Bovin,    | staatsraad,      |
| Jan Clement,    | staatsraad,      |
| bijgestaan door |                  |
| Astrid Truyens, | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Astrid Truyens**

**Roger Stevens**